

T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

FARKLI GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSESİ MEZUNU
ÖĞRENCİLERİN MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM
DALLARINDA OKUTULMAKTA OLAN MÜZİKSEL İŞİTME
OKUMA VE YAZMA DERSİNİN BAŞLANGIÇ DÜZEYİNİ
BELİRLEMEDEKİ ETKİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Ali BİLİCİ

Ankara
Ocak, 2014

Ali BİLİCİ
Ocak, 2014

FARKLI GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSESİ MEZUNU
ÖĞRENCİLERİN MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM
DALLARINDA OKUTULMAKTA OLAN MÜZİKSEL İŞİTME
OKUMA VE YAZMA DERSİNİN BAŞLANGIÇ DÜZEYİNİ
BELİRLEMEDEKİ ETKİLERİ

T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

FARKLI GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSESİ MEZUNU
ÖĞRENCİLERİN MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM
DALLARINDA OKUTULMAKTA OLAN MÜZİKSEL İŞİTME
OKUMA VE YAZMA DERSİNİN BAŞLANGIÇ DÜZEYİNİ
BELİRLEMEDEKİ ETKİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Ali BİLİCİ

Danışman: Prof. Sadık ÖZÇELİK

Ankara

Ocak, 2014

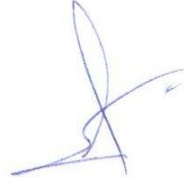
Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Ali BİLİCİ'nin "Farklı Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Mezunu Öğrencilerinin Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Okutulmakta Olan Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersinin Başlangıç Düzeyini Belirlemedeki Etkileri" başlıklı tezi 06/02/2014 tarihinde, jürimiz tarafından Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

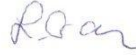
Adı Soyadı

İmza

Prof. Sadık ÖZÇELİK (Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Leyla ERCAN

Prof. Dr. Aytekin ALBUZ (Başkan)

ÖN SÖZ

Müziksel İşitme Eğitimi, müzikle mesleki anlamda ya da hobi olarak ilgilenen herkes için önemlidir. Her iki anlamda da her hangi bir çalgı çalışan/çalan kişilerin sesleri ve süreleri doğru kullanabilmesi yani eseri doğru seslendirebilmesi için müzikal bilgileri (nota, süre, gürlük, form, tonalite, vb.) edinmesi müzikal yaşamını devam ettirebilmesi açısından oldukça önemlidir. Müziği mesleki anlamda seçen kişiler, Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersini son derece önemsemeli ve bu derslerin bütün müzikal yaşamlarının temeli olduğunu bilmelidirler. Bu anlamda öğrencilerden daha fazla öğretmenlere görev düşmektedir. MİOY dersini yürüten öğretmenlerin, bu alanda kendilerini geliştirmeleri ve her zaman gelişmelere açık tutmaları gerekmektedir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında, bana engin bilgisiyle yol gösteren danışmanım Prof. Sadık ÖZÇELİK' e; değerli hocalarım Yrd. Doç. Dr. Leyla ERCAN Prof. Dr. Aytekin ALBUZ' a ve Yrd. Doç. Dr. Selçuk BİLGİN' e; yardımlarını esirgemeyen Doç. Dr. Ferit BULUT' a ve Melike AYHAN' a teşekkür ederim. Çalışmamın tamamlanmasında bana yardımcı olan yengem Zuzanna BİLİCİ; arkadaşlarım Enis ANAYURDU, Arş. Gör. Abdullah ÖNLÜ, Arş. Gör. Doruk ENGÜR, Arş. Gör. Mustafa GÜNBATAR, Arş. Gör. Ömer Bilgehan SONSEL ve Arş. Gör. Emrah LEHİMLER' e teşekkürlerimi sunarım. Katkılarından dolayı, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları' nda öğrenim gören 2013- 2014 Eğitim- Öğretim yılı 1. sınıf öğrencilerine teşekkür ederim. Bu süreçte bana hep destek olan eşim Burcu BİLİCİ' ye sevgi ve teşekkürlerimi sunarım.

Ali BİLİCİ, Ocak 2014

ÖZET

FARKLI GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSESİ MEZUNU ÖĞRENCİLERİN
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALLARINDA OKUTULMAKTA OLAN
MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA DERSİNİN BAŞLANGIÇ DÜZEYİNİ
BELİRLEMEDEKİ ETKİLERİ

BİLİCİ, Ali

Yüksek Lisans, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Sadık ÖZÇELİK

Ocak 2014, 61 Sayfa

Bu araştırmanın amacı, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları' nda okumakta olan farklı Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri' nden mezun olan öğrencilerin Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersinin başlangıç düzeyindeki etkilerini tespit etmektir.

Araştırma, durum tespitine yönelik betimsel bir çalışmadır. Literatür taramasının ardından, anket formlarıyla elde edilen veriler, SPSS 19 istatistik programında frekans (f) ve yüzde (%) değerleriyle çözümlenerek yorumlanmıştır.

Araştırmanın evrenini, Türkiye' deki Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları' nda öğrenim görmekte olan Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi mezunu öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, 2013- 2014 eğitim- öğretim yılı güz döneminde Gazi Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Uludağ Üniversiteleri' nin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları' nda öğrenime başlayan Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi mezunları oluşturmaktadır.

Araştırmanın sonucunda, GSSL mezunu öğrencilerin mezun oldukları okullardaki MİOY derslerinin farklı düzeylerde ve alanın uzmanı olmayan öğretmenler

tarafından işlendiği tespit edilmiştir. Bu sebeplerden, Eğitim Fakóltesi Gúzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında işlenen MİOY derslerinin başlangıç düzeyinde zorluklar yaşanmaktadır.

Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda, başlangıç seviyesinde yaşanan sorunlara ve MİOY derslerinin daha verimli ve etkili işlenmesine yönelik öneriler getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Müziksel işitme okuma ve yazma, güzel sanatlar ve spor lisesi, müzik eğitimi.

ABSTRACT

THE INFLUENCE OF DIFFERENT FINE ARTS AND SPORTS HIGH SCHOOL GRADUATES ON DETERMINING THE LEVEL OF HEARING WRITING AND READING MUSIC BEGINNER CLASSES TAUGHT IN MUSIC EDUCATION SPECIALIZATIONS

BİLİCİ, Ali

Master's Degree, The Department of Music Education

Adviser: Prof. Sadık ÖZÇELİK

January 2014, 61 Pages

The purpose of this study is to ascertain the influence of different Fine Arts and Sports High School graduates, studying Music Education Specializations at the Faculty of Education, Fine Arts Education Department, on determining the level of Hearing, Writing and Reading Music Beginner Classes.

This research is a descriptive study done in order to perform a due diligence. After analyzing the literature on this subject, the data obtained by the questionnaire was examined using frequency (f) and percentage (%) values by the SPSS 19 statistic program.

The study was conducted on graduates of Fine Arts and Sports High School studying Music Education Specializations at the Faculty of Education, Fine Arts Education Department in Turkey. Aforesaid group of Fine Arts and Sports High School graduates was taken from Music Education Specializations at the Faculty of Education, Fine Arts Education Department of Gazi University, Niğde University, Konya Necmettin Erbakan University and Uludağ University, during fall semester of 2013 – 2014 academic year.

At the end of the study it emerged that the Hearing, Writing and Reading Music Classes taken previously by the Fine Arts and Sports High School graduates had been taught, at different levels, by non-specialist teachers. Therefore difficulties occur during the Hearing, Writing and Reading Music Beginner Classes at the Music Education Specializations of the Faculty of Education, Fine Arts Education Department.

As a result of the studies, in order to make the beginner classes more efficient and effective, and to eliminate the difficulties occurring during the classes, some suggestions have been made.

Key words: Hearing, writing and reading music, fine arts and sports high school, music education.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ONAY SAYFASI.....	i
ÖN SÖZ.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	1
1.2 Araştırmanın Amacı	1
1.3. Araştırmanın Önemi.....	2
1.4. Sınırlılıklar.....	2
1.5. Varsayımlar	3
1.6. Tanımlar	3
BÖLÜM II	4
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	4
2.1. Eğitim Öğrenme ve Öğretmen	4
2.2. Bilim Teknoloji ve Sanat	8
2.2.1. Müzik Sanatı.....	9
2.2.2. Müzik Eğitimi.....	9
2.2.3. Türkiye’ de Mesleki Müzik Eğitimi.....	10
2.2.4. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitimi	12
BÖLÜM III.....	16
YÖNTEM.....	16
3.1. Araştırma Modeli.....	16
3.2. Evren ve Örneklem	17
3.3. Veri Toplama Teknikleri.....	17
3.4. Verilerin Analizi.....	18
BÖLÜM IV	20
BULGULAR VE YORUM.....	20
4.1. Araştırmaya Katılan Örneklem Grubunun Demografik Özelliklerine ilişkin Bulgular ve Yorumlar.....	20
4.2. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’ nde Uygulanan MİOY Eğitiminin Niteliksel Görünümüne İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	23

4.3. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Mezunu Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	24
BÖLÜM V.....	32
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	32
5.1. Sonuçlar	32
5.1.1. Araştırmaya katılan Örneklem Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Sonuçlar	32
5.1.2. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’ nde Uygulanan MİOY Eğitiminin Niteliksel Görünümüne İlişkin Sonuçlar	32
5.1.3. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Mezunu Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeylerine İlişkin Sonuçlar	33
5.2. Öneriler	35
5.2.1. Araştırmaya katılan Örneklem Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Öneriler	35
5.2.2. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’ nde Uygulanan MİOY Eğitiminin Niteliksel Görünümüne İlişkin Öneriler	36
5.2.3. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Mezunu Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeylerine İlişkin Öneriler.....	37
KAYNAKÇA	40
EKLER.....	42
EK- 1 Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Programı.....	42
EK- 2 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Müzik Bölümü Haftalık Ders Çizelgesi	44
Ek- 3 Veri Toplama İçin Oluşturulan Anket.....	45

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 4.1.1. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalındaki Öğrenci Sayıları ve Yaşlarının Dağılımı.....	20
Tablo 4.1.2. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalındaki Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı.....	21
Tablo 4.1.3. Katılımcıların Okumakta Olduğu Yüksek Öğretim Kurumlarının Dağılımı	21
Tablo 4.1.4. Katılımcıların Mezun Oldukları GSSL' lerin Dağılımı.....	22
Tablo 4.2.1. Katılımcıların “Mezun Olduğunuz GSSL' de MİÖY Dersleri Düzenli İşlendi mi?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	23
Tablo 4.2.2. Katılımcıların “Mezun Olduğunuz GSSL' de Edindiğiniz Bilgiler Sizce Yeterli midir?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	23
Tablo 4.2.3. Katılımcıların “Mezun Olduğunuz GSSL' deki MİÖY Öğretmeninin Uzmanlık Alanı Nedir” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	24
Tablo 4.3.1. Katılımcıların “Müzik Teorisi” Kapsamında Faydalandıkları Kaynakların Dağılımı.....	24
Tablo 4.3.2. Katılımcıların “Müzikal Okuma” Kapsamında Faydalandıkları Kaynakların Dağılımı.....	25
Tablo 4.3.3. Katılımcıların “Müzikal Okuma (Türk ve Batı Müziği Solfej) Kapsamında Hangi Tonalitelerde Çalışma Yaptınız?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	26
Tablo 4.3.4. Katılımcıların “Müzikal Okuma (Türk ve Batı Müziği Solfej) Kapsamında Hangi Makamlarda Çalışma Yaptınız?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	27
Tablo 4.3.5. Katılımcıların Müzikal Okuma (Türk ve Batı Müziği Solfej) Kapsamında Okudukları Solfejleri Analiz Etme Durumlarının Dağılımı.....	28
Tablo 4.3.6. Katılımcıların “Tek Sesli Dikte Yazma Çalışması Yaptınız mı?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	28
Tablo 4.3.7. Katılımcıların “Tek Sesli Dikte Yazma Çalışması Yaptı İseniz Hangi Tonalitelerde Yaptınız?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	29
Tablo 4.3.8. Katılımcıların “Çok Sesli Dikte Yazma Çalışması Yaptınız mı?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	29
Tablo 4.3.9. Katılımcıların “Çok Sesli Dikte Yazma Çalışması Yaptı İseniz Hangi Tonalitelerde Çalışma Yaptınız?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	30
Tablo 4.3.10. Katılımcıların “Tek Sesli Makamsal Dikte Yazma Çalışması Yaptınız mı?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	30

Tablo 4.3.11. Katılımcıların “Tek Sesli Makamsal Dikte Yazma Çalışması Yaptı İseniz Hangi Makamlarda Çalışma Yaptınız?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	31
Tablo 4.3.12. Katılımcıların “Dikey işitme (2, 3, 4 ses duyma)” Kapsamında Yaptıkları Çalışmaların Dağılımı.....	31

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, yapılan çalışmayla ilgili literatür, çalışmanın konusu olarak seçilen problemin ne olduğu, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sınırlılıkları, varsayımlar ve tezde geçen tanımların hangi anlamlarda kullanıldığı konuları üzerinde durulacaktır.

1.1 Problem Durumu

Türkiye’deki Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları’nın öğrenci profili iki gruptan oluşmaktadır. İlki, genel müzik eğitimi almış öğrenciler, ikincisi ise, mesleki müzik eğitimi almış öğrencilerdir. Mesleki müzik eğitimi orta öğretim seviyesinde, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’nde verilmektedir. Türkiye’de 2014 yılı itibariyle 70 adet GSSL bulunmaktadır. Bu okullarda verilen mesleki müzik eğitimi derslerinden en önemlisi dört yıl süreyle verilen Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersidir. Ülkemizin farklı illerinde bulunan GSSL’ nin birçoğunda MİOY dersinin birbirinden çok farklı düzeylerde yürütüldüğü düşünülmektedir. Düzeyler birbirinden farklı olduğu için Eğitim Fakülteleri’ nin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları’ nda işlenen MİOY derslerinin başlangıç seviyesinde aksamalar görülmektedir.

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, “Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları’ nda 2013- 2014 Eğitim- Öğretim yılında öğrenime başlayan farklı Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri mezunu 1. sınıf öğrencilerin,

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları’ nda okutulmakta olan Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersinin başlangıç düzeyini belirlemedeki yarattığı sorunlar nelerdir?” sorusuna yanıt aramaktır.

Bu amaç doğrultusunda belirlenen alt amaçlar şunlardır:

1. Araştırmaya katılan örneklem grubunun demografik özellikleri nasıldır?
2. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’nde uygulanan MİOY eğitiminin niteliksel görünümü nasıldır?
3. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri mezunu öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri nasıldır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları’ nda okumakta olan farklı Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi mezunu 1. sınıf öğrencilerin, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları’ nda okutulmakta olan Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersinin başlangıç düzeyini belirlemedeki yarattığı sorunları ortaya çıkarmak açısından önemlidir. Ayrıca araştırma, öğrencilerin lise düzeyinde aldıkları müziksel işitme, okuma ve yazma eğitimleri arasındaki farklılık ve benzerliklerin belirlenmesi ve MİOY dersinin başlangıç seviyesinde hazırlanacak programlara kaynak teşkil etmesi açısından önemlidir.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi ve Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında eğitim gören 1. sınıf öğrencileri,
2. Belirtilen bölümlerdeki 2013- 2014 eğitim- öğretim yılında öğrenim gören 1. sınıf öğrencileri,

3. Belirtilen bölümlerde öğrenim gören Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi mezunları ile sınırlıdır.
4. Ulaşılabilen kaynaklarla sınırlıdır.

1.5. Varsayımlar

Araştırma şu varsayımlara dayanmaktadır:

1. İzlenen yöntem araştırma problemini çözmek için uygundur.
2. Veri toplama aracı bu araştırma için yeterli, geçerli ve güveniliridir.
3. Seçilen örneklem evreni temsil etmektedir.

1.6. Tanımlar

AGSL: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

GSSL: Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MİOY: Müziksel İşitme Okuma Yazma

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim Öğrenme ve Öğretmen

İnsanoğlu, anne karnına düşer düşmez kalıtsal bir takım yetenekleri edinmeye başlar. Doğumundan itibaren ise çevresini anlamlandırmaya, yaşamı boyunca ihtiyaç duyacağı bilgileri öğrenmeye başlar. Bu öğrenme durumu insan yaşamının sonuna kadar devam eden, farklı kişiliklerin farklı dallarda (bilim, teknik, sanat) gördüğü eğitimlerle kendilerini gerçekleştirmesini sağlayan bir süreçtir.

İnsanı, bahsi geçen alanlarda geliştirmek amacıyla yapılan eğitimin anlamına bakacak olursak eğitim “çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme, terbiye” şeklinde tanımlanmaktadır

(http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5130b037c87ba3.34562627).

Ertürk (1994) eğitim ve öğretimi şu şekilde tanımlamaktadır:

Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak, kalıcı izli istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir. Öğretme, öğrenmeyi kılavuzlama, yönlendirme yani sağlama işidir. Öğretim ise; bireye istendik davranış kazandırma amacıyla amaçlı, planlı ve programlı olarak yürütülen eğitim süreçlerinin tümüdür. Öğretme faaliyetlerinin önceden hazırlanmış bir program çerçevesinde amaçlı, planlı, düzenli ve kontrollü olarak yapıldığı yerler okullardır. Okullarda yapılan öğretme faaliyetleri ise; öğretim olarak adlandırılmaktadır.

Öğrenme, Artut (2009) tarafından, “insanlar yaşamları boyunca karşılaştıkları çeşitli durumlarla etkileşim içinde bulunurlar. Öğrenme bu etkileşim sonucu kişide oluşan kalıcı davranış değişmeleridir. Başka bir deyimle öğrenme, bilgiyi algılama-kavrama, kaydetme, hatırlama ve kullanma-uygulama sürecidir” şeklinde tanımlanmıştır.

Eğitim olgusunun birbirleriyle devamlı etkileşimde bulunan üç temel ögesi bulunmaktadır. Bu üç temel öge öğrenci, öğretmen ve program olarak adlandırılmaktadır. Bir eğitim sisteminin etkililiği ve verimliliği bu üç ögenin belirli bir hedefe doğru bir uyum içerisinde ilerlemesine bağlıdır. Bu ögelerin herhangi birinde meydana gelebilecek bir bozukluk, zayıflık, verimsizlik veya yanlış işleyiş bütün bir sistemin verimliliğini düşürecektir. Bu ögelerden herhangi birinin diğerinden daha önemli olduğu söylenemez. Ancak bunlardan öğretmen ögesi dikkatli bir ilgiyi gerektirmektedir. Çünkü eğitim sisteminin girdisi olan öğrenci üzerinde öğretmen yetiştiren kurumlar olarak eğitim fakültelerinin bir denetim gücü yoktur. Program ögesi ise, ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenmektedir. Eğitim sistemimizin etkili bir biçimde işleyişini sağlamakta üzerinde en çok denetim gücümüzün bulunduğu öge “öğretmen yetiştirilmesi” süreci olmaktadır. Diğer iki ögenin üzerinde en fazla etkiyi de öğretmen sağlamaktadır (Karagözoğlu, G., Arıcı, H., Bülbül, S. ve Çoker N., 1995).

Karagözoğlu ve diğerlerinin de belirttiği üzere, öğretmen yetiştirilmesi süreci çok önemli görülmektedir. Öğrenciler çoğu zaman öğretmenleriyle ailelerinden bile fazla vakit geçirmektedirler. Bu durum öğretmen kalitesinin önemini bir kez daha ortaya çıkarmaktadır. Kaliteli öğretmen, kaliteli öğrenciler yetiştirecektir. Bu da Üniversitelerin Eğitim Fakültelerine büyük bir sorumluluk yüklemektedir.

Öğretmen, “yükseköğretim kurumlarında genel kültür, özel alan ve pedagojik formasyon eğitimi alarak yetişmiş olan ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim

kurumları ile kurs ve seminerlerde eğitim ve öğretim hizmetlerini yürütmek üzere atanan kişilerdir” (Resmi Gazete, 2010) şeklinde tanımlanmaktadır.

Öğretmenler, kendilerine verilen sınıfın veya şubenin derslerini eğitim ve öğretim programında belirtilen esaslara göre plânlamak, okutmak, bunlarla ilgili uygulama ve deneyleri yapmak, ders dışında okulun eğitim ve öğretim ile yönetim işlerine etkin bir biçimde katılmak ve bu konularda kanun, yönetmelik ve emirlerde belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdürler (Resmi Gazete, 2012).

Yapılan tanımlara ve anlatımlara baktığımızda Atatürk’ ün “ öğretmenler, yeni nesil sizlerin eseri olacaktır” sözü hatırlanmaktadır. Çünkü şimdi ilköğretimde öğrenim gören talebelerin bir kısmı yakın gelecekte öğretmenler olarak karşımıza çıkacaktır. Bu yüzden yetişen nesli en iyi şekilde geleceğe hazırlamak gerekmektedir. Bu hazırlık eğitim ve öğretimden, dolayısıyla öğretmenden geçmektedir. Öğretmenlerimiz ne kadar kendini bilimsel ve psikolojik açılardan geliştirirse yetiştirilen nesil de bir o kadar bilgili ve psikolojik yönden sağlam bireyler olacaklardır. Hayata böyle planlı ve programlı hazırlanmış bireyler de devletine ve milletine en çok yarar sağlayacak kişiler olacaktır.

Timuçin SEZEREL’ in 2006 da yazdığı “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü Öğrencilerinin “Müziksel İşitme Okuma Yazma” Başarılarının İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde, İstanbul Avni Akyol Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin MİÖY dersi başarı düzeylerini belirlemek amacıyla bir dizi sınav yapılmıştır. Yapılan sınavlar sonucunda öğrencilerin Temel Müzik Bilgileri açısından başarılı, Müziksel İşitme Okuma ve Yazma açılarından ise başarısız oldukları gözlemlenmiştir. Öğrenci başarılarının cinsiyete göre farklılık göstermediği ve başarı oranının bir üst sınıfa geçtikçe arttığı gözlemlenmiştir.

Sezerel’ in çalışması, şimdiki adı Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi olarak değiştirilmiş olan Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümleri’nde okuyan öğrencilerin Müziksel İşitme Okuma ve Yazma başarı durumunu ölçmek amacıyla yapılmıştır. Bu lisedeki öğrencilerin MİÖY dersi başarı durumunu ortaya koyması ve bu

eksiklerin görülüp ders içeriklerinin gelecekte bu eksikliklere göre planlanması açısından önemli bulunmuştur.

Ünsal DENİZ’ in 2009 da yazdığı “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü Öğrencilerinin Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersinin Öğretim Programında Yer Alan Kazanımlara Ulaşma Durumlarının Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü 12. sınıf öğrencilerinin 9., 10., 11., 12. sınıf MİÖY dersinin kazanımlarına ne derece ulaştıkları araştırılmış ve sonuçta örneklem grubunun bu kazanımlara çoğunlukla ulaşamadığı gözlemlenmiştir.

Deniz’in çalışmasında, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’nde okumakta olan öğrencilerin MİÖY dersinde hedeflenen kazanımlara ulaşma durumunu her bir sınıf için ayrı ayrı tespit etmesi, her bir sınıf için gelecekte yapılacak derslerin bu eksikliklerin giderileceği şekilde planlanmasını sağlamak açısından önemli bulunmuştur.

Köksal APAYDINLI’ nın 2006 da yazdığı “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü Öğrencilerinin Müziksel İşitme-Okuma-Yazma Dersinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri” adlı yüksek lisans tezinde, öğrencilerin MİÖY dersinde karşılaştıkları sorunlar tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuçta MİÖY dersi için kaynak, araç- gereç ve ders saatinin eksik olduğu ve öğrencilerin bu derse yönelik etkili çalışma yöntemlerini bilmedikleri gözlemlenmiştir. MİÖY dersini daha etkili işlemeye yönelik öneriler getirilmiştir.

Apaydınlı’ nın çalışması, şimdiki adı Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi olan okullarımızın Müzik Bölümlerinde okutulan MİÖY dersinin öğrenme ortamı ve araç-gereçlerle ilgili sorunları ortaya çıkarması, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’nde MİÖY dersinin bir konusu olan Solfej (müzikal okuma) eğitiminin liseden liseye farklılıklar gösterdiğini tespit etmesi açılarından önemli bulunmuştur.

2.2. Bilim Teknoloji ve Sanat

Bilim, belirli bir konuya duyulan merak, öğrenme ve keşfetme duygularından hareketle, o bilgiye belli plan ve yöntemler çerçevesinde ulaşma süreci şeklinde tanımlanabilir.

“...bilim, teknik ve sanat, insanın üç ana çalışma, yetiştirme ve gelişme alanını oluşturur; bu oluşum içinde birbirini destekleyip güçlendirir, çeşitlendirir ve zenginleştirir ve tamamlayıp bütünler” (Uçan, 2005b: 122).

Uçan’ ın belirttiği üç alan insanlığın temel ihtiyaçlarını karşılayan alanlardır. Bilim, günümüze kadar birçok şekilde tanımlanmaya çalışılmış fakat kesin ve tek bir tanım ortaya konulamamıştır. Bununla birlikte halihazırda yaşamımızın bir parçası olan durumları mantıksal bir çerçevede (deneye ve gözleme dayalı) açıklamaya çalışan ve bunun sonucunda incelediği durumlarla ilgili yasalar oluşturan bilimsel bilgi ve yasalar üretme etkinliği olarak tanımlayabiliriz. Bilimin tespit ettiği ya da oluşturduğu bu yasalar zamanla değişebilir çünkü bilim her zaman daha ileriye ve derini görmeye yönelik çalışmalar yapar. Derine inildikçe bugün doğru sayılan yasalar değişim gösterebilir.

Bilimin bu çalışmaları yapabilmesi için araç- gereçlere ve yöntemlere ihtiyacı vardır. Bu araç- gereçleri, teknolojik gelişmeler sayesinde elde eder. İhtiyacı olan teknoloji o gün yoksa o teknolojiyi bulmaya ve geliştirmeye çalışır. Böylece bilim ve teknoloji birbirine sıkıca bağlı, biri olmadan diğeri de olamayacak yahut geliştirilemeyecek yapıda olan, iki ana çalışma alanıdır.

Sanat, bilim ve teknolojiyle birlikte gelişim gösteren hem onları destekleyen hem onlardan destek alan, duygular ve hayal gücüyle zenginleşmiş estetik ifadelerdir. Tarih boyunca sanatın tanımı yapılmaya çalışılmış fakat bu tanımlamalar kişiden kişiye farklılıklar göstermiş ve tek bir sonuca ulaşamamıştır. Günlük yaşamımızda sanat ifadesi çok sık ve kolaylıkla kullanılabilmesine rağmen akademik olarak tanımlanması bir hayli güç görülmektedir. Bunun yanında her insan topluluğunun belli kültürleri ve sanat anlayışları olduğu bilinen bir gerçektir. Bu da sanatı insan yaşamının vazgeçilmez bir parçası haline getirmektedir.

2.2.1. Müzik Sanatı

Sanat genellikle İşitsel, Görsel ve Dramatik Sanatlar olmak üzere üçe ayrılır. Bu üç dalın da kendi içinde pek çok alt dalı vardır. İşitsel Sanatların en önemli dallarından biri de müzik dalıdır.

Müzik; duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri veya başka gereçlerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışıyla birleştirilip düzenlenmiş uyumlu/uyuşumlu seslerle, estetik bir yapıda işleyip anlatan bir bütündür. Bu bütün hem bir “süreç” hem bir “ürün”, hem bir “süreç/ürün” hem bir “ürün/süreç”tir (Uçan, 2005b: 16).

Müziğin tarihi çok eskilere dayanmakta fakat en ilkel haliyle ilk müziğin ne zaman yapıldığı hakkında çok kesin deliller bulunmamaktadır. İlk insanların doğadaki sesleri taklit ederek müzik yapma sürecine girdiklerine ilişkin deliller bulunmaktadır. Çeşitli hayvan boynuzları, kemikler, boş kütüklere gerilen deriler, hayvan bağırsaklarının bir düzeneğe gerilmesiyle elde edilen ilkel müzik aletleri bulunmaktadır.

2.2.2. Müzik Eğitimi

Müzik sanatının öğrenilmesi ve geliştirilmesi, müzik eğitimi aracılığıyla sağlanmaktadır. Müzik eğitimi, bireyin müzikal anlamda gelişmesinin ön koşuludur.

Müzik eğitimi, temelde bir müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak, belirli amaçlar doğrultusunda planlı ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile özellikle müziksel çevresi arasında iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve verimli olması beklenir (Uçan, 2005: 14).

Uçan’ a (2005a: 30) göre; “Kolu ve dalı, kapsamı ve içeriği, aracı ve gereci, yöntemi ve tekniği, ortamı ve düzeyi, aşaması ve süresi ne olursa olsun müzik eğitimi,

genel, özengen (amatör) ve mesleki (profesyonel) olmak üzere üç ana amaca yönelik olarak düzenlenip gerçekleştirilir.” Bu amaçlar şu şekilde açıklanmaktadır:

Genel müzik eğitimi, iş-meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program türü ne olursa olsun, ayırım göstermeksizin, her düzeyde, her aşamada, her yaşta herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir “insanca yaşam” için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar.

Özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalında özengence (amatörce) ilgili ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar.

Mesleki müzik eğitimi; müzik alanındaki belirli meslek ya da çalışma dallarının gerekli kıldığı müziksel bilgi, beceri, anlayış ve alışkanlıkların kazandırılmasına yönelik müzik eğitimidir (Uçan, 2005: 31-32).

2.2.3. Türkiye’ de Mesleki Müzik Eğitimi

Türkiye’ de mesleki müzik eğitimi veren kurumları; İlköğretim ve Ortaöğretim düzeyinde Konservatuvarlar; Ortaöğretim düzeyinde Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’ nin (GSSL) Müzik Bölümleri; Lisans düzeyinde ise Güzel Sanatlar Fakülteleri’ nin Müzik Bilimleri Bölümleri, Eğitim Fakülteleri’ nin Müzik Öğretmenliği Bölümleri ve Konservatuvarlar olmak üzere sayabiliriz.

Konservatuvarlarda, İlköğretim, Ortaöğretim, Lisans ve Lisansüstü düzeylerde eğitim verilmektedir. Konservatuvarlarda bulunan Ana Sanat Dallarına (piyano, keman, kompozisyon, orkestra şefliği, müzikoloji vb.) özel yetenek sınavı ile öğrenci alınmaktadır ve bu kurumlar solist, orkestra sanatçısı, müzik bilimcisi, besteci ve orkestra/ bando şefi yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bilimleri Bölümlerinde, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim verilmektedir. Bünyesindeki Ana Sanat Dallarına özel yetenek sınavı

ile öğrenci alınmaktadır ve bu kurumlar müzik bilimcisi, icracı ve müzik teknoloğu yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümlerinde, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim verilmektedir. Bu bölümlere özel yetenek sınavı ile öğrenci alınmaktadır ve bu kurumlar genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda görev alabilecek nitelikte müzik eğitimcileri yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde, Ortaöğretim düzeyinde eğitim verilmektedir. Bu okullar 1989- 1990 eğitim öğretim yılında “Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi” adı altında eğitim- öğretime başlamış, 2009 yılında Spor Liseleriyle birleştirilerek “Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi” adıyla devam etmektedir. Bu okullara özel yetenek sınavı ile öğrenci alınmaktadır ve 16.06.2009 tarihli ve 27260 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Yönetmeliği’ ne göre okulun amacı;

Madde 6 – (1) Öğrencilerin Türk Milli Eğitiminin genel ve özel amaçları yanı sıra güzel sanatlar ve spor alanlarında;

a) İlgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda güzel sanatlar ve spor eğitimi ile ilgili temel bilgi ve beceriler kazanmalarına yönelik eğitim-öğretim görmelerini ve alanlarında başarılı bireyler olarak yetişmelerini,

b) Güzel sanatlar ve sporla ilgili yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını,

c) Türk sanat, kültür ve sporuna katkıda bulunan ve başarıyla temsil eden bireyler olarak yetişmelerini,

ç) İş birliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,

d) Alanlarıyla ilgili araştırma yaparak yorum ve uygulama yetkinliğine ulaşabilmelerini,

e) Milli ve milletlerarası sanatsal ve sportif faaliyetleri takip ederek bilgi ve kültürlerini geliştirmelerini,

f) Spor disiplini ve centilmenliği ile sanatçı duyarlığını benimseyen bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır.”

(http://mevzuat.meb.gov.tr/html/27260_0.html)

Bu okulların kuruluş amaçlarıyla ilgili maddelerde görüldüğü üzere Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin bir amacı da mesleki eğitim sürecini devam ettirebilecek

yüksek öğretim kurumlarını kazanarak, bu liselerde alınan mesleki eğitimi devam ettirmek ve çeşitli dallarda müzik eğitimcisi yetişmesine katkıda bulunmaktır. Bu anlamda Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin katkısı çok büyüktür. Bu liselerde eğitim gören öğrenciler, bir üst basamak olan yüksek öğretim kurumlarına daha hazır ve donanımlı olarak gelmekte ve ülkemizin müzik kültürüne katkıda bulunmaktadır.

AGSL kurulduğu tarihten bugüne öğrenci ve öğretmen almakta, eğitim-öğretim programları oluşturmakta ve geliştirmekte, kendilerine kaynaklık eden ilköğretim kurumları ve kendilerinin kaynak oluşturduğu yüksek öğretim kurumlarıyla gittikçe yoğunlaşan bir iletişim ve etkileşim içinde bulunmaktadır. Özellikle mezun öğrencilerinin belli bir müzik altyapısıyla yerleştikleri yüksek öğretim kurumları açısından önemli bir yere sahiptir. Kısa zamanda MEB, ilgili yüksek öğretim kurumları ve bazı uluslararası kurum ve kuruluşların ilgi odağı haline gelmiştir (Uçan, 1996: 72).

2.2.4. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitimi

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri' nin öğretim programına baktığımızda (bkz. Ek-2) Müziksel İşitme Okuma ve Yazma (MİOY) dersinin 9. sınıfta haftada 2 saat, 10, 11 ve 12. sınıflarda haftada 4 saat olduğu görülmektedir. Diğer derslerin haftalık ders saatleriyle karşılaştırdığımızda da MİOY dersinin önemi anlaşılabilmektedir. Ayrıca MİOY dersi, Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Müzik Bölümlerinin bir üst basamağı olarak görülen Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında 6 dönem boyunca her dönem 4 saat olmak üzere işlenmektedir (bkz. EK-1). Aynı zamanda içerik olarak müzik eğitiminin temel bilgilerini içermesi ve diğer müzik alan derslerine (piyano, çalgı, koro, vb.) kaynaklık etmesi bu derse ayrı bir önem kazandırmaktadır.

Düşüncelerin sözcüklerle açıklanmaya başlamasından bu yana işitmenin insan yaşamındaki etkisi daha fazla önem kazanmış ve bu bağlamda eğitim ve öğretimdeki rolü geniş çapta artmıştır.

İşitme, bireyin müzikal ortamda bulunmasına ve müzik eğitimi almasına paralel olarak müzikal işitme ve algılama sürecine dönüşür. Müzikal işitme eğitimi ise bireyin işitme yoluyla müzikal öğeleri, tek sesi ya da çok ses kümelerini, ezgi ve ritimleri algılamasını, bunları belleğe alıp tekrar etmesini ve gerektiğinde notalara aktarmasını sağlamaktır (Özçelik, Kazkayası, Civitçi, 1998: 71).

Albuz' a (1996: 193) göre; “Müziksel İşitme Okuma Yazma dersi uygulamalı (çalgı, koro, orkestra vb.) derslerin tümünün, teorik (armoni, kontrapunk, müzik biçimleri vb.) derslerin ise birçoğunun ön koşuludur. Bu alandaki gecikmiş bir başarı, diğer alanlardaki eğitimin hızını kesmekte ve onların da başarısını engellemektedir.”

Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersinin diğer müzikal derslerin temelini oluşturduğunu, Albuz' un satırlarından da anlayabiliriz. Bu bağlamda MİOY dersi en temel bilgilerden (notalar, süreler, ölçüler, vb.) başlayıp belirli bir plan dahilinde öğrencinin müzikal gelişimini olabildiğince üst seviyelere taşımayı amaçlar.

“Müzik yeteneği belirli alt yeteneklerden ya da yetenek kümelerinden oluşur. Bunların en önemlilerinden biri kuşkusuz, “müziksel işitme yeteneği” dir. Müziksel işitme yeteneği, müzik yeteneğinin temelini ve belkemiğini oluşturur.

Geniş anlamıyla müziksel işitme, işitme duyusuyla algılanabilir müziksel bütün, öğe, gereç, özellik ve ilişkileri (doğru) algılama, tanıma, anımsama (hatırlama), ayırt etme, çözme ve çözümleme yeteneğidir” (Uçan, 1997: 19).

Bir müzik eserini profesyonelce anlayıp kavramak, müzisyenin müzik teorisi, solfej, dikte, armoni, kontrpuan, form, analiz, orkestrasyon ve müzik tarihi gibi birbiriyle sıkı ilişkili müzik disiplinlerindeki uzmanlığına ve bu alanlardaki bilgi birikimine bağlıdır. Her biri başlı başına özel birer alan olan bu disiplinler içinde, özellikle müzik teorisi, müzikal okuma (solfej) ve müzikal yazma (dikte) alanları, öğrencilerin işitme, ritim, müzikal hafıza ve duyarlılık yeteneklerinin geliştirilmesinde en temel alanlardır (Özçelik, 2010: 5, 6).

Özçelik’ in bahsettiği konu Müzikal İşitme konusunu son derece iyi açıklamaktadır. Çok üst düzey çalgı çalan sanatçıların yaşamlarını incelediğimizde tüm adı geçen özelliklerde (müzik teorisi, dikte, form, müzik tarihi, vb.) kendilerini geliştirmiş olduklarını görürüz.

Müzikal işitme ve buna bağlı algılama, bireyin müzikal ortamda bulunmasına ve müzik eğitimi almasına paralel olarak müzikal işitme ve algılama sürecine dönüşmektedir. Ancak, bu dönüşüm hemen gerçekleşmemekte, bireyin aldığı müzik eğitiminin niteliği, süresi, kişisel yetenek ve bunun geliştirilme çabaları bu dönüşümün süresini ve düzeyini belirlemektedir (Özçelik ve diğerleri, 1998: 75, 76).

Özçelik (2010) solfej ve deşifreyi “herhangi bir müzik yazısını süre, yükseklik, ritimleri ile birlikte seslendirmeye **müzikal okuma (solfej)** denir. Eğer bu müzik yazısı ilk kez karşılaşılan bir eser ise, bunu okumaya **müzikal deşifre** denir. Deşifre, dizek üzerine yazılmış notalardan ibaret olan bir müzik eserini canlı hale getirmekte, ona ruh vermekte ilk adımdır” şeklinde belirtmiştir.

Müzikal yazma (dikte); bireyin hafızasında ürettiği ya da herhangi bir müzik kaynağından veya enstrümandan işittiği müzikal sesleri müzik yazısının öğeleri ile (nota, sus, ifade terimleri vb.) dizek üzerinde ifade etmesidir. Müzikal işitme eğitiminin en önemli boyutlarından biri olan müzikal yazma, öğrencinin müzikal düşüncesinin ve yaratıcılığının gelişmesine önemli katkılar sağlar. Ayrıca, müzikal yazma boyutundaki performans arttıkça, öğrencinin müzik yazısındaki öğeleri daha bilinçli bir biçimde kavramaya ve kullanmaya başladığı bilinen bir gerçektir (Özçelik, 2010: 6, 7).

“MİOY dersi öğrencilere, müziğe ilişkin kuramsal bilgiler kazandırmanın yanı sıra onlara müziksel işitme, müziksel okuma, müziksel belleme, müziksel yazma, müziksel düşünme, müziksel yaratma, müziksel çözümleme, müziksel değerlendirme becerisi kazandırmayı amaçlar” (Aydoğan, 1998: 20). Sayılan amaçlara baktığımızda MİOY dersinin, özellikle mesleki müzik eğitimi alanlar açısından son derece önemli olduğu belirtilmektedir.

GSSL' lerde okutulan MİOY dersinin çok önemsenerek işlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu bağlamda MİOY dersini verecek olan öğretmenlerin de kendilerini çok iyi geliştirmeleri gerekmektedir. Böylelikle yetişen öğrenciler de kaliteli yetişecek ve öğretmenlik mesleğini seçerlerse başarılı müzik öğretmenleri olacaklardır. Bu durum da ülkemizin müzik kültürünü geliştirecek ve katlanarak büyüyen bir kültür gelişimi sağlayacaktır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu (evren ve örneklem), veri toplama araçları, elde edilen verilerin çözümlemesinde kullanılacak istatistiki yöntem ve teknikler belirtilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırmanın modeli Tarama Modeli’ dir. Tarama araştırmaları, belli bir topluluğun, belirlenmiş bir konu ya da konular hakkında duygu ve düşüncelerini tespit etmek amacıyla yapılan bir araştırma modelidir. Karasar (2009) tarama modelini “ geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olan şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır” şeklinde açıklamıştır.

Araştırma için anket soruları hazırlanmış, bu sorular uzmanların görüşlerine sunulmuş ve belirlenen sorular ankette kullanılmıştır. Ankette kullanılan sorular çoğunlukla geçmişe dönük olarak sorulmuş ve katılımcıların mezun oldukları okullarda aldıkları MİÖY dersinin içerikleri ile ilgili bilgi edinilmeye çalışılmıştır. Anket uygulanan üniversiteler rastgele (random) ve yansız olarak seçilmiştir.

Erkuş (2009) anket (sormaca) çalışmalarını:

...bireyin birden çok özelliği hakkında çeşitli madde türleriyle bilgi toplamak amacıyla kullanılan bir ölçüde *yapılandırılmış yazılı görüşme tekniği ve/ veya aracıdır*. Gerek görece hazırlama kolaylığı, gerek kısa sürede çok sayıda bireye ulaşma olanağı açısından, sormaca, sosyal bilimlerde özellikle tarama (survey) amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Sormaca, ölçekten

farklı olarak, bireyin birden fazla özelliğine ilişkin bilgi toplama aracı olduğundan, bir toplam puandan ve dolayısıyla ölçeklerdeki gibi teknik anlamda güvenilirlik ve geçerlikten söz etmek doğru değildir; tersine ölçekleri de “sormaca” olarak nitelenmek doğru olmaz” şeklinde açıklamaktadır.

Anket, Gazi Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Uludağ Üniversiteleri’ nin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları’ nda uygulanmış ve otuz altı (36) farklı GSSL’ den yüz yirmi altı (126) mezuna ulaşılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni, Türkiye’ deki Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları’ nda öğrenim görmekte olan Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi mezunu öğrencilerden oluşmaktadır.

Araştırmanın örneklemini, 2013- 2014 eğitim- öğretim yılı güz döneminde Gazi Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Uludağ Üniversiteleri’ nin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları’ nda öğrenime başlayan Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi mezunları oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Araştırmada veri toplama aracı olarak, uzman görüşleri dahilinde geliştirilmiş bir anket kullanılmıştır. Anket doğrudan katılımcılara uygulanmıştır. Katılımcılar, 2013- 2014 Eğitim- Öğretim yılında Gazi Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Uludağ Üniversiteleri’ nin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları’ nda öğrenime başlayan birinci sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Ankete katılan öğrenciler, Türkiye’ nin her bölgesinden 36 farklı GSSL’ den adı geçen Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dalları’ na, bu bölümlerin yapmış olduğu yetenek sınavlarını kazanmışlar ve bu bölümlerde öğrenimlerine devam etmektedirler.

3.4. Verilerin Analizi

Veri analizi, bilimsel bilgiye ulaşmada en önemli aşamalardan biridir. Analizlerin doğru ve güvenilir şekilde yapılması, bilimsel bilginin tarafsız bir şekilde ortaya konulmasında büyük rol üstlenmektedir.

Verilerin analizinde, betimsel istatistik ve kestirisel istatistik olmak üzere iki temel yaklaşım söz konusudur. **Betimsel istatistik**, bir değişkene ilişkin sayısal değerlerin toplanması, betimlenmesi ve sunulmasına olanak sağlayan istatistiksel işlemleri tanımlar. Betimsel istatistik, bir örneklem üzerinde ya da ulaşılabilen durumlarda evrenin tamamından gözlem yaparak elde edile verileri kullanarak, araştırmaya katılan bireylerin ya da objelerin özelliklerini betimlemeyi sağlayan süreçtir. Kısaca betimsel istatistik, bir grubun özelliklerini betimlemek amacıyla kullanılan frekans, yüzde, merkezi eğilim ölçüleri, değişkenlik ölçüleri ve korelasyon katsayısı gibi teknikleri içerir (Büyüköztürk, 2013; 5).

Uygulanan ankette katılımcılara, yaşları, cinsiyetleri, öğrenim görmekte oldukları bölüm ve mezun oldukları liseler, ardından mezun oldukları liselerdeki MİOY dersinin içerikleri, işlenişi ve devamlılığı hakkında sorular sorulmuştur. Elde edilen verilerin Frekans (f) ve Yüzdeleri (%) SPSS 19 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Frekans dağılımı; bir ya da daha çok değişkene ait değerlerin ya da puanların dağılımına ait özelliklerini betimlemek amacıyla verileri sayı ve yüzde olarak verir. Frekans dağılımı, tablo halinde verilebileceği gibi, uygun olduğu durumlarda çeşitli grafikler kullanılarak da gösterilebilir. Değişken süreksiz ise bar, daire; sürekli ise histogram (istenirse normal dağılım eğrisi ile birlikte) seçilebilir (Büyüköztürk, 2013; 21).

Frekans dağılımı tablosu, deneysel ve tarama araştırmalarında toplanan verilerin genel olarak betimlenmesinde kullanılır. Buna yönelik araştırma sorusu; a) katılımcıların kişisel bilgilerini

belirlemeye yönelik, “araştırmaya katılanların kişisel değişkenlere göre dağılımı nedir?” ve b) belli bir konudaki görüşlerini değerlendirmeye ilgili olarak “katılımcıların X konusundaki görüşlerine göre dağılımı nedir?” şeklinde oluşturulabilir (Büyüköztürk, 2013; 21).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

4.1. Araştırmaya Katılan Örneklem Grubunun Demografik Özelliklerine ilişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.1.1. *Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalındaki Öğrenci Sayıları ve Yaşlarının Dağılımı*

Yaş	<i>f</i>	%
17	3	2,4
18	78	61,9
19	35	27,8
20	6	4,8
21	3	2,4
22	1	0,8
Toplam	126	100,0

Tablo 4.1.1.' de katılımcı sayısının 126 kişiden oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların yaşları 17 ile 22 arasında dağılım göstermektedir. Katılımcıların çoğunluğu 18 (% 61,9) ve 19 (% 27,8) yaşında olan öğrencilerden oluşmaktadır. 17 yaşında 3 (% 2,4), 20 yaşında 6 (% 4,8), 21 yaşında 3 (% 2,4), 22 yaşında 1 (% 0,8) katılımcı olduğu görülmektedir. Sonuçlara göre anket uygulanan bölümlerde birinci sınıfta öğrenim gören GSSL mezunu öğrencilerin çoğunlukla 18 ve 19 yaşlarında oldukları görülmektedir.

Tablo 4.1.2. *Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalındaki Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı*

Cinsiyet	f	%
Erkek	37	29,4
Kadın	89	70,6
Toplam	126	100,0

Tablo 4.1.2.' de görüldüğü üzere katılımcıların çoğunluğu 89 (% 70,6) kişi ile kadın öğrencilerden oluşmaktadır. Erkek öğrenciler ise 37 kişi ile % 29,4' lük bir pay oluşturmaktadır. Elde edilen sonuçlar, anketin uygulandığı Müzik Eğitimi Anabilim Dalları' nda öğrenim gören GSSL mezunu birinci sınıf öğrencilerden kadın öğrencilerin erkek öğrenci sayısının iki katından fazla olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.1.3. *Katılımcıların Okumakta Olduğu Yüksek Öğretim Kurumlarının Dağılımı*

Yüksek Öğretim Kurumunun Adı	f	%
Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi A.B.D.	50	39,7
Niğde Üniversitesi Müzik Eğitimi A.B.D	19	15,1
Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Müzik Eğitimi A.B.D	24	19,0
Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi A.B.D	33	26,2
Toplam	126	100,0

Tablo 4.1.3.' te ankete katılan öğrencilerin devam etmekte oldukları Yüksek Öğretim Kurumları' nın isimleri ve o kurumdaki katılımcı sayıları görülmektedir. Bu kurumlarda uygulanan anketi cevaplayanların sayısı; Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi A.B.D. 50 (% 39,7) kişi, Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi A.B.D. 19 (% 15,1) kişi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi A.B.D. 24 (% 19,0) kişi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi A.B.D. 33 (% 26,2)' tür. Bulgulara göre en çok katılımcının Gazi Üniversitesi' nden olduğu görülmektedir.

Tablo 4.1.4. *Katılımcıların Mezun Oldukları GSSL'lerin Dağılımı*

Mezun Olunan GSSL'lerin İsimleri	f	%
Adana Çukurova GSSL	6	4,8
Amasya GSSL	1	0,8
Ankara GSSL	10	7,9
Antalya Tic. ve San. Odası GSSL	2	1,6
Aydın Yüksel Yalova GSSL	1	0,8
Balıkesir Kadriye-Kemal Gürel GSSL	6	4,8
Bartın GSSL	1	0,8
Bolu GSSL	5	4,0
Bursa Zeki Müren GSSL	9	7,1
Çanakkale Hüseyin Akif Terzioğlu GSSL	2	1,6
Çankırı Selahattin İnal GSSL	3	2,4
Çorum GSSL	1	0,8
Denizli Hakkı Dereköylü GSSL	2	1,6
Diyarbakır GSSL	2	1,6
Edirne GSSL	2	1,6
Eskişehir Atatürk GSSL	3	2,4
Hatay Bedii Sabuncu GSSL	3	2,4
Isparta GSSL	1	0,8
İzmir Işıl Saygın GSSL	1	0,8
Karabük Safranbolu İMKB GSSL	6	4,8
Kastamonu GSSL	1	0,8
Kayseri Fevziye- Memduh Güpgüpoğlu GSSL	4	3,2
Kırıkkale GSSL	6	4,8
Kırşehir Neşet Ertuş GSSL	7	5,6
Konya Çimento GSSL	5	4,0
Kütahya Ahmet Yakupoğlu GSSL	7	5,6
Mersin Nevit Kodallı GSSL	3	2,4
Niğde GSSL	8	6,3
Osmaniye Abdurrahman Keskiner GSSL	4	3,2
Samsun İlkadım GSSL	1	0,8

Siirt Takasbank GSSL	2	1,6
Sivas Muzaffer Sarısözen GSSL	2	1,6
Tekirdağ GSSL	3	2,4
Trabzon Akçaabat GSSL	1	0,8
Van Merkez GSSL	2	1,6
Zonguldak Ereğli Erdemir GSSL	3	2,4
Toplam	126	100,0

Tablo 4.1.4.' te katılımcıların mezun oldukları Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri' nin adları yer almaktadır. Toplamda 36 farklı GSSL' den mezun olmuş 126 katılımcı bulunmaktadır. Katılım yüzdesi en çok olan GSSL' ler sırasıyla Ankara GSSL (% 7,9), Bursa Zeki Müren GSSL (% 7,1) ve Niğde GSSL' leridir.

4.2. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri' nde Uygulanan MİÖY Eğitiminin Niteliksel Görünümüne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.2.1. Katılımcıların “Mezun Olduğunuz GSSL' de MİÖY Dersleri Düzenli İşlendi mi?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Evet		Hayır		Kısmen		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Cevaplar	89	70,6	12	9,5	25	19,8	126	100,0

Tablo 4.2.1' de GSSL mezunu öğrencilerin mezun oldukları okuldaki MİÖY derslerinin düzenli bir şekilde işlenip işlenmediği görülmektedir. Bulgulara göre MİÖY derslerinin % 70,6 çoğunlukla düzenli işlendiği, % 9,5 oranda düzenli işlenmediği, % 19,8 oranla kısmen işlendiği görülmektedir.

Tablo 4.2.2. Katılımcıların “Mezun Olduğunuz GSSL' de Edindiğiniz Bilgiler Sizce Yeterli midir?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Evet		Hayır		Kısmen		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Cevaplar	32	25,4	51	40,5	43	34,1	126	100,0

Tablo 4.2.2.' de katılımcıların mezun oldukları GSSL' de edindikleri bilgilerin yeterli olup olmadığı konusunda görüşleri alınmıştır. Verilere göre katılımcıların % 25,4' ü yeterli olduğunu, % 40, 5' çoğunluğu yeterli olmadığını düşünmektedir. % 34, 1' i ise kısmen yeterli olduğunu düşünmektedir.

Tablo 4.2.3. Katılımcıların “Mezun Olduğunuz GSSL' deki MİOY Öğretmeninin Uzmanlık Alanı Nedir” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Seçenekler	f	%
Çalgı (keman, piyano, vb.)	82	65,1
Kuram	44	34,9
Toplam	126	100,0

Tablo 4.2.3.'te katılımcıların mezun oldukları GSSL' deki MİOY dersini işleyen öğretmenlerin uzmanlık alanları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bulgulara göre katılımcıların % 65,1' i MİOY öğretmenlerinin uzmanlık alanının Çalgı olduğunu, % 34,9' u ise Kuram olduğunu belirtmiştir. Bu durumda GSSL' deki MİOY derslerinin çoğunluğunun Çalgı öğretmenleri tarafından işlendiği düşünülmektedir.

4.3. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Mezunu Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.3.1. Katılımcıların “Müzik Teorisi” Kapsamında Faydalandıkları Kaynakların Dağılımı

Kaynaklar	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
M.İ.O. ve Kuram I-II (Ü.Özgür- S. Aydoğan)	78	61,9	48	38,1	126	100,0
Müziksel Yazma Eğitimi ve Ezgi Bankası (Ü. Özgür- S. Aydoğan)	49	38,9	77	61,1	126	100,0
Müzikal Dikte ve Solfej (S. Özçelik)	13	10,3	113	89,7	126	100,0
Müziğe Giriş (O. Karolyi)	18	14,3	108	85,7	126	100,0
500 Dictées Graduees (L. Grandjany)	-	-	126	100,0	126	100,0
Cent Dictées Musicales (G. Dandelot)	1	0,8	125	99,2	126	100,0

250 Dictees Musicales (J. Rueff)	-	-	126	100,0	126	100,0
Armoni (N. Cangal)	20	15,9	106	84,1	126	100,0
Müzik Formları (N. Cangal)	19	15,1	107	84,9	126	100,0
Harmony (W. Piston)	-	-	126	100,0	126	100,0
Diğer	11	8,7	115	91,3	126	100,0

Tablo 4.3.1.' de katılımcıların mezun oldukları GSSL' de MİOY dersinde Müzik Teorisi kapsamında faydalandıkları kaynaklar ve bu kaynakların kullanılma durumu görülmektedir. Bu kaynaklardan en çok faydalanılanlar kullanılma yüzdelere göre; % 61,9 ile Müziksel İşitme Okuma ve Kuram I-II (Ü.Özgür- S. Aydoğan), Müziksel Yazma Eğitimi ve Ezgi Bankası (Ü. Özgür- S. Aydoğan) % 38,9, Armoni (N. Cangal) % 15,9, Müzik Formları (N. Cangal) % 15,1, Müziğe Giriş (O. Karolyi) % 14,3, Müzikal Dikte ve Solfej (S. Özçelik) % 10,3, Cent Dictees Musicales (G. Dandelot) % 0,8, Diğer kaynaklar ise % 8,7 şeklindedir. 500 Dictees Graduees (L. Grandjany), 250 Dictees Musicales (J. Rueff), Harmony (W. Piston) kaynaklarından ise hiç faydalanılmadığı gözlemlenmektedir. Verilere göre en çok faydalanılan kaynaklar, Müziksel İşitme Okuma ve Kuram I-II (Ü.Özgür- S. Aydoğan), Müziksel Yazma Eğitimi ve Ezgi Bankası (Ü. Özgür- S. Aydoğan) şeklinde tespit edilmiştir. Bu kaynaklar dışında tabloda verilen kaynaklardan bazılarının kullanıldığı fakat 11 kişi ile 20 kişi arası küçük gruplar tarafından kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 4.3.2. Katılımcıların “Müzikal Okuma” Kapsamında Faydalandıkları Kaynakların Dağılımı

Kaynaklar	Evet		Hayır		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
M. Sun Solfej I	117	92,9	9	7,1	126	100,0
M. Sun Solfej II	9	7,1	117	92,9	126	100,0
A. Lavignac 1a	118	93,7	8	6,3	126	100,0
A. Lavignac 1b	27	21,4	99	78,6	126	100,0
A. Lavignac 1c	6	4,8	120	95,2	126	100,0
A. Lavignac 2a	65	51,6	61	48,4	126	100,0
A. Lavignac 2b	9	7,1	117	92,9	126	100,0
A. Lavignac 2c	9	7,1	117	92,9	126	100,0

A. Lavignac 3a	6	4,8	120	95,2	126	100,0
A. Lavignac 6a	-	-	126	100,0	126	100,0
A. Lavignac 6b	-	-	126	100,0	126	100,0
A. Lavignac 7a	-	-	126	100,0	126	100,0
Müzikal Dikte ve Solfej (S. Özçelik)	5	4,0	121	96,0	126	100,0
Halk Ezgileriyle Solfej (A. Sevgi- E. Tuğcular)	9	7,1	117	92,9	126	100,0
Solfeggi Cantati (Lazzari)	8	6,3	118	93,7	126	100,0
Solfeggi Cantati a 2 Voci (Pozzoli)	12	9,5	114	90,5	126	100,0
Solfege (S. Petit)	-	-	126	100,0	126	100,0
Solfege- Solfege a 2 Voix (N. Gallon)	-	-	126	100,0	126	100,0
Diğer	9	7,1	117	92,9	126	100,0

Tablo 4.3.2.' de katılımcıların mezun oldukları GSSL' lerde Müzikal Okuma kapsamında faydalandıkları kaynaklara yer verilmiştir. Tabloya göre; M. Sun Solfej I % 92,9, M. Sun Solfej II % 7,1, A. Lavignac 1a % 93,7, A. Lavignac 1b % 21,4, A. Lavignac 1c % 4,8, A. Lavignac 2a % 51,6, A. Lavignac 2b % 7,1, A. Lavignac 2c % 7,1, A. Lavignac 3a % 4,8, Müzikal Dikte ve Solfej (S. Özçelik) % 4,0, Halk Ezgileriyle Solfej (A. Sevgi- E. Tuğcular) % 7,1, Solfeggi Cantati (Lazzari) % 6,3, Solfeggi Cantati a 2 Voci (Pozzoli) % 9,5 oranlarında kullanılmıştır. A. Lavignac 6a, A. Lavignac 6b, A. Lavignac 7a, Solfege (S. Petit), Solfege- Solfege a 2 Voix (N. Gallon) kaynaklarından hiç faydalanılmamıştır. Bunun yanında Diğer kaynaklardan % 7,1 oranında faydalanılmıştır. Elde edilen verilere göre en çok faydalanılan kaynaklar, M. Sun Solfej I, A. Lavignac 1a ve A. Lavignac 2a kitapları olarak belirlenmiştir. Bu bilgilere ek olarak anketten çıkan sonuçlarda bazı GSSL' lerde A. Lavignac 2a kitabının en fazla 10 numaralı solfeje kadar okutulduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.3.3. Katılımcıların “Müzikal Okuma (Türk ve Batı Müziği Solfej) Kapsamında Hangi Tonalitelerde Çalışma Yaptınız?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Tonaliteler	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
1 Diyezli Tonaliteler	25	19,8	101	80,2	126	100,0
1 Bemollü Tonaliteler	25	19,8	101	80,2	126	100,0
2 Diyezli Tonaliteler	24	19,0	102	81,0	126	100,0
2 Bemollü Tonaliteler	21	16,7	105	83,3	126	100,0
3 Diyezli Tonaliteler	2	1,6	124	98,4	126	100,0

3 Bemollü Tonaliteler	-	-	126	100,0	126	100,0
3 Diyez, 3 Bemol' e Kadar Bütün Tonaliteler	98	77,8	28	22,2	126	100,0
Diğer Tonaliteler	6	4,8	120	95,2	126	100,0

Tablo 4.3.3. incelendiğinde katılımcıların % 19,8' inin bir diyez ve bir bemollü tonalitelerde, % 19,0' ının iki diyezli tonalitelerde, % 16,7' sinin iki bemollü tonalitelerde, % 1,6' sının üç diyezli tonalitelerde Müzikal Okuma Çalışması (solfej) yaptıkları görülmektedir. Diğer yandan katılımcıların % 77, 8' i üç diyez, üç bemollü tonaliteler dahil olmak üzere solfej çalışması yaptığı, % 4,8' inin ise diğer tonalitelerde (dört diyez, dört bemol, vb.) solfej çalışmaları yaptığı gözlemlenmektedir.

Tablo 4.3.4. Katılımcıların “Müzikal Okuma (Türk ve Batı Müziği Solfej) Kapsamında Hangi Makamlarda Çalışma Yaptınız?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Makamlar	Evet		Hayır		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Hüseyni	47	37,3	79	62,7	126	100,0
Uşşak	3	2,4	123	97,6	126	100,0
Rast	23	18,3	103	81,7	126	100,0
Hicaz	50	39,7	76	60,3	126	100,0
Hüseyni, Uşşak, Rast ve Hicaz	31	24,6	95	75,4	126	100,0
Diğer	14	11,1	112	88,9	126	100,0

Tablo 4.3.4.' te katılımcıların mezun oldukları GSSL' lerde yaptıkları Makamsal Solfej çalışmaları tespit edilmeye çalışılmıştır. Buna göre katılımcıların; % 37,3'ü Hüseyni makamında, % 2,4' ü Uşşak makamında, % 18,3' ü Rast makamında, % 39,7' si Hicaz makamında solfej çalışmaları yapmışlardır. Bunun yanında katılımcılardan % 24,6' sı Hüseyni, Uşşak, Rast ve Hicaz makamlarının tümünde çalışmalar yapmış, % 11,1' i ise diğer (kürdi, segah, hüzzam, vb.) makamlarda çalışmalar yapmışlardır. Bulgulara göre Müzikal Okuma kapsamında en çok kullanılan makamlar, Hüseyni ve Hicaz makamlarıdır.

Tablo 4.3.5. *Katılımcıların Müzikal Okuma (Türk ve Batı Müziği Solfej) Kapsamında Okudukları Solfejleri Analiz Etme Durumlarının Dağılımı*

Seçenekler	Evet		Hayır		Kısmen		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Batı Solfejleri Tonal Açıdan Analiz Etme	66	52,4	11	8,7	49	38,9	126	100,0
Türk Solfejlerini Makamsal Açıdan Analiz Etme	29	23,0	43	34,1	54	42,9	126	100,0

Tablo 4.3.5’ te katılımcıların mezun oldukları GSSL’ de okudukları tonal ve makamsal solfejleri analiz edip etmedikleri tespit edilmiştir. Buna göre katılımcıların % 52, 4’ü MİÖY derslerinde “tonal solfejleri” analiz ettiklerini, % 38, 9’ u kısmen analiz ettiklerini, % 8,7’ si ise analiz etmediklerini belirtmiştir. Makamsal solfejlerin analiz edilme yüzdeleri ise % 23,0 evet, % 42,9 kısmen, % 34,1 hayır şeklindedir. Katılımcıların verdikleri cevaplara göre tonal solfejlerin çoğunlukla analiz edildiği makamsal solfejlerin ise çoğunlukla analiz edilmediği sonucu çıkarılabilir.

Tablo 4.3.6. *Katılımcıların “Tek Sesli Dikte Yazma Çalışması Yaptınız mı?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı*

	Evet		Hayır		Kısmen		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Cevaplar	122	96,8	1	0,8	3	2,4	126	100,0

Tablo 4.3.6.’ da katılımcıların mezun oldukları GSSL’ de Tek Sesli Dikte Yazma Çalışması yapıp yapmadıkları tespit edilmeye çalışılmış buna göre katılımcıların % 96,8’ inin çalıştığı, % 2,4’ ünün kısmen çalıştığı, % 0,8’ inin ise çalışmadığı tespit edilmiştir. Sonuçlara göre GSSL’ de Tek Sesli Dikte Yazma Çalışması’ nın çoğunlukla yapıldığı gözlemlenmektedir.

Tablo 4.3.7. Katılımcıların “Tek Sesli Dikte Yazma Çalışması Yaptı İseniz Hangi Tonalitelerde Yaptınız?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Tonaliteler	Evet		Hayır		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Do Majör	8	6,3	118	93,7	126	100,0
La Minör	6	4,8	120	95,2	126	100,0
Sol Majör	8	6,3	118	93,7	126	100,0
Mi Minör	1	0,8	125	99,2	126	100,0
Fa Majör	3	2,4	123	97,6	126	100,0
Re Minör	1	0,8	125	99,2	126	100,0
Do Majör, La Minör, Sol Majör, Mi Minör, Fa Majör ve Re Minör	116	92,1	10	7,9	126	100,0
Diğer	20	15,9	106	84,1	126	100,0

Tablo 4.3.7.’ de katılımcıların hangi tonalitelerde Tek Sesli Dikte Yazma Çalışması yaptıkları tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuçlara göre katılımcıların % 6,3’ ü Do Majör ve Sol Majör tonalitelerinde, % 4,8’ i La Minör tonalitesinde, % 0,8’ i Mi Minör ve Re Minör tonalitelerinde, % 2,4’ü Fa Majör tonalitesinde çalışma yaptığı görülmektedir. Bunun yanında katılımcıların % 92,1’ i bu tonalitelerin tamamında çalışma yapmış, % 15, 9’ u ise diğer tonalitelerde de (re majör, sol minör, vb.) çalışmalar yapmışlardır.

Tablo 4.3.8. Katılımcıların “Çok Sesli Dikte Yazma Çalışması Yaptınız mı?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Evet		Hayır		Kısmen		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Cevaplar	33	26,2	66	52,4	27	21,4	126	100,0

Tablo 4.3.8.’ de katılımcıların mezun oldukları GSSL’ de Çok Sesli Dikte Yazma Çalışması yapıp yapmadıkları tespit edilmeye çalışılmıştır. Tabloya göre katılımcıların % 26,2’ si çalışma yapmış, % 52,4’ ü çalışma yapmamış, % 21,4’ ü ise kısmen cevabını vermişlerdir. Buna göre GSSL’ de çoğunlukla Çok Sesli Dikte Yazma Çalışması yapılmadığı görülmektedir.

Tablo 4.3.9. Katılımcıların “Çok Sesli Dikte Yazma Çalışması Yaptı İseniz Hangi Tonalitelerde Çalışma Yaptınız?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Tonaliteler	Evet		Hayır		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Do Majör	40	31,7	86	68,3	126	100,0
La Minör	28	22,2	98	77,8	126	100,0
Sol Majör	15	11,9	111	88,1	126	100,0
Mi Minör	5	4,0	121	96,0	126	100,0
Fa Majör	4	3,2	122	96,8	126	100,0
Re Minör	2	1,6	124	98,4	126	100,0
Do Majör, La Minör, Sol Majör, Mi Minör, Fa Majör, Re Minör	17	13,5	109	86,5	126	100,0
Diğer	1	0,8	125	99,2	126	100,0

Tablo 4.3.9.’ da ankete katılan GSSL mezunu öğrencilerin hangi tonalitelerde çok sesli dikte çalışması yaptıkları tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen verilere göre katılımcıların % 31,7’ si Do Majör tonalitesinde, % 22,2’ si La Minör tonalitesinde, % 11,9’ u Sol Majör tonalitesinde, % 4,0’ ı Mi Minör tonalitesinde, % 3,2’ si Fa Majör tonalitesinde, % 1,6’ sı Re Minör tonalitesinde çalışma yaptıkları görülmektedir. Katılımcıların % 13,5’ inin bu tonalitelerin tamamında çalışma yapmış olduğu, % 0,8’ inin ise Diğer (mi bemol majör, si majör, vb.) tonalitelerde de çalışma yaptığı görülmektedir.

Tablo 4.3.10. Katılımcıların “Tek Sesli Makamsal Dikte Yazma Çalışması Yaptınız mı?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Evet		Hayır		Kısmen		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Cevaplar	63	50,0	25	19,8	38	30,2	126	100,0

Tablo 4.3.10.’ da katılımcıların mezun oldukları GSSL’ de Tek Sesli Makamsal Dikte Yazma Çalışması yapıp yapmadıkları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bulgulara göre % 50,0 çoğunluk Tek Sesli Makamsal Dikte Yazma Çalışması yaptığını, % 19,8’ i bu çalışmayı yapmadıklarını, % 30,2’ si bu çalışmayı kısmen yaptıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 4.3.11. Katılımcıların “Tek Sesli Makamsal Dikte Yazma Çalışması Yaptı İseniz Hangi Makamlarda Çalışma Yaptınız?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Makamlar	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Hüseyni	61	48,4	65	51,6	126	100,0
Uşşak	7	5,6	119	94,4	126	100,0
Rast	15	11,9	111	88,1	126	100,0
Hicaz	59	46,8	67	53,2	126	100,0
Hüseyni, Uşşak, Rast ve Hicaz	10	7,9	116	92,1	126	100,0
Diğer	6	4,8	120	95,2	126	100,0

Tablo 4.3.11’ de katılımcıların hangi makamlarda Tek Sesli Makamsal Dikte Yazma Çalışması yaptıkları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bulgulara göre katılımcıların % 48, 4’ü Hüseyni Makamında, % 5,6’ sı Uşşak Makamında, % 11,9’ u Rast Makamında, % 46,8’ i Hicaz Makamında Tek Sesli Makamsal Dikte Yazma Çalışması yaptığı görülmektedir. Katılımcıların % 7,9’ u bu makamların hepsinde çalışma yapmış, % 4,8’i ise Diğer makamlarda çalışmalar yapmışlardır. Verilere baktığımızda, en çok kullanılan makamların Hüseyni ve Hicaz makamları olduğu görülmektedir.

Tablo 4.3.12. Katılımcıların “Dikey işitme (2, 3, 4 ses duyma)” Kapsamında Yaptıkları Çalışmaların Dağılımı

Seçenekler	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
İki Ses Duyma	124	98,4	2	1,6	126	100,0
Üç Ses Duyma	121	96,0	5	4,0	126	100,0
Dört Ses Duyma	106	84,1	20	15,9	126	100,0
Diğer	4	3,2	122	96,8	126	100,0

Tablo 4.3.12.’ de GSSL mezunu öğrencilerin mezun oldukları okullarda Dikey İşitme (2, 3, 4 ses duyma) kapsamında hangi çalışmaları yaptıklarını göstermektedir. Bu kapsamda öğrencilerin % 68,4’ ü İki Ses Duyma, % 96,0’ ı Üç Ses Duyma, % 84,1’ i Dört Ses Duyma Çalışması yaptıkları gözlemlenmektedir. Bunların dışında 4 (% 3,2) katılımcının ise bu çalışmaların dışında da çalışmalar (5 ses duyma, vb.) yaptıkları görülmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulgularına dayanan sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

5.1.1. Araştırmaya katılan Örneklem Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Sonuçlar

Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda öğrenim görmekte olan GSSL mezunu yüz yirmi altı (126) öğrenci yansız biçimde örneklem olarak seçilmiştir. Bu öğrencilerin büyük bir kısmı (% 89,7) 18 ve 19 yaşlarındadır. Öğrencilerin üçte ikisinden fazlasını (% 70,6) kadın öğrenciler oluşturmaktadır. Veriler göz önüne alındığında, kadın öğrencilerin müzik öğretmenliği bölümlerini erkeklere göre daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

5.1.2. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nde Uygulanan MİOY Eğitiminin Niteliksel Görünümüne İlişkin Sonuçlar

1. Öğrencilerin çoğunluğu mezun oldukları GSSL'lerde yürütülen MİOY dersinin düzenli şekilde işlendiğini düşünmektedir. Bunun yanında % 29,3' lük kısım ise kısmen ve hayır cevaplarını vermişlerdir.

2. GSSL mezunu öğrencilerin yalnızca % 25,4' lük kısmı GSSL' de aldıkları MİOY dersinde edindikleri bilgilerin yeterli olduğunu düşünmektedirler. Diğer % 74,6' lık kısım, verilen bilgilerin yeterli olmadığını ya da kısmen yeterli olduğunu düşünmektedirler. Bu veriler, öğrencilerin aldıkları MİOY eğitimini yeterli görmediklerini göstermektedir.
3. GSSL mezunu öğrencilere uygulanan anketten elde edilen verilere göre, GSSL MİOY derslerini işleyen öğretmenlerin çoğunluğu çalgı öğretmenlerinden oluşmaktadır. Bu öğretmenlerin arasında MİOY dersini başarıyla yürüten öğretmen sayısının çok az olduğu düşünülmektedir.

5.1.3. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Mezunu Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeylerine İlişkin Sonuçlar

1. GSSL' lerde kullanılan müzik teorisi konulu kaynakların başında Müziksel İşitme Okuma ve Kuram I-II (Ü.Özgür- S. Aydoğan), Müziksel Yazma Eğitimi ve Ezgi Bankası (Ü. Özgür- S. Aydoğan) kitapları gelmektedir. Diğer kaynakların kullanım yüzdelerine bakıldığında, çok az kullanıldıkları ya da hiç kullanılmadıkları görülmektedir. Sonuçlara baktığımızda kaynak çeşitliliğinin sağlanmadığı ya da az düzeyde sağlandığı görülmektedir. Bu durum da öğrenciler arasında müzikal kültür açısından farklılıklar ortaya çıkarmaktadır.
2. GSSL' lerde kullanılan müzikal okuma konulu kaynaklara baktığımızda M. Sun Solfej I ve A. Lavignac 1a Solfej kitaplarının büyük ölçüde kullanıldığı görülmektedir. Bu kitapların ardından A. Lavignac 2a kitabı gelmektedir. Diğer kaynaklar çok az seviyelerde kullanılmış ya da hiç kullanılmamıştır. İki sesli solfej kitaplarının nadiren kullanıldığı gözlemlenmektedir.
3. GSSL' lerde okutulan solfejleri tonal yelpazede incelediğimizde bir diyez, bir bemol, iki diyez, iki bemol, üç diyez, üç bemollü tonalitelere

alışmalar yapıldığını görmekteyiz. Üç diyez, üç bemollü tonalitelerde daha az çalışma yapıldığını, diğr tonalitelerde (dört diyez, dört bemol, vb.) ise çok az çalışma yapıldığını görmekteyiz.

4. GSSL' lerde okutulan makamsal solfejleri ele aldığımızda, en çok Hüseyini ve Hicaz makamlarında solfejler okutulduğı görülmektedir. Bunun yanında % 24,6' lık bir kesim Hüseyini, Uşşak, Rast ve Hicaz makamlarının tamamında solfej çalışması yaptıklarını belirtmişlerdir. Bazı okullarda makamsal solfeje önem verildiğı, bazılarında az önem verildiğı, bazılarında ise hiç çalışılmadığı gözlemlenmiştir.
5. Öğrencilerin mezun oldukları GSSL' lerde yaptıkları tonal ve makamsal solfejleri analiz etme durumlarına baktığımızda, tonal solfejlerin çoğunlukla analiz edildiğini fakat makamsal solfejlerin çoğunlukla analiz edilmediğini görmekteyiz. Bazı okullarda hem tonal hem makamsal analiz yapılırken, bazılarında her ikisi de yapılmamaktadır. Bu durum, öğrencilerin birbirinden çok farklı seviyelerde tonal ve makamsal bilgiye sahip olmalarına sebep olmaktadır.
6. Tek sesli dikte yazma alışması, MİOY dersinin en önemli çalışmalarından biri olarak görülmektedir. Bu bağlamda GSSL' lerin tamamına yakınında tek sesli dikte yazma çalışması yapıldığı görülmektedir.
GSSL' lerde yapılan tek sesli dikte yazma çalışmalarının genellikle, Do majör, Sol majör, Fa majör ve ilgililerinin tamamında yapıldığı fakat öğrencilerin bir kısmınca bu tonalitelerin yalnızca bir ya da bir kaçında çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Bu durum GSSL öğrencilerinin aralarında büyük farklar yaratmaktadır. Meydana gelen bu farklar Müzik Eğitimi Anabilim Dalları' nda kapatılmaya çalışılsa da öğrencilerin birçoğı bu konuda zorlanmaktadır.
7. GSSL' lerin birçoğunda çok sesli dikte yazma çalışması yapılmamaktadır. Üçte birlik kısımda ise bu çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Çok sesli dikte yazma çalışmaları yapılan GSSL' lerde

genellikle Do majör tonalitesinde çalışma yapıldığı, bunun yanında La minör ve Sol majör tonalitelerinde çalışıldığı görülmektedir. Bir kısım (% 13,5) ise bir diyez bir bemollü tonalitelerin tamamında çalışma yaptıklarını belirtmişlerdir.

8. GSSL' lerde yapılan tek sesli makamsal dikte yazma çalışmalarını incelediğimizde, bu çalışmaların çoğunlukla yapılmadığını görebiliriz. En çok çalışma yapılan makamları ise Hüseyini ve Hicaz makamları şeklinde sıralayabiliriz. Makamların tamamında ve seçeneklerde verilen diğer makamlarda çalışma yapan öğrencilerin sayısı ise oldukça az gözükmemektedir.
9. Öğrencilerin mezun oldukları GSSL' lerde yapmış oldukları dikey işitme çalışmalarını incelersek, okullarda genellikle iki ve üç ses duyma çalışmasının yapıldığını, dört ses duyma çalışmasının ise daha az bir oranda yapıldığını görmekteyiz.

5.2. Öneriler

5.2.1. Araştırmaya katılan Örneklem Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Öneriler

Örneklem olarak seçilen bölümlerde öğrenim görmekte olan öğrencilerin çoğunluğunu kadın öğrenciler oluşturmaktadır. Bu durum kadın öğrencilerin, müzik öğretmeliği mesleğini erkek öğrencilere göre daha çok tercih ettiklerini gösterir niteliktedir. Erkek öğrencilerin bu mesleğe daha çok yönlendirilmesi sağlanabilir.

5.2.2. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri' nde Uygulanan MİOY Eğitiminin Niteliksel Görünümüne İlişkin Öneriler

1. MİOY derslerinin düzenli bir şekilde işlenmesi öğrencilerin müzikal yaşamları açısından hayati önem taşımaktadır. Bu yüzden bu derslerin düzenli, planlı ve programlı şekilde yürütülmesi büyük önem teşkil etmektedir. MİOY dersi düzenli şekilde yürütülmemiş GSSL' lerden olan öğrenciler diğer öğrencilere göre hep bir adım geri kalacaklardır. Dersin düzenli işlenmemesi yapılan çalışmaların aksak ve programsız şekilde yürütülmesine sebep olmakta ve bu durum da öğrenci başarısını etkilemektedir. Başarı düzeyi düşük olan öğrenciler, girdikleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları' nda işlenen MİOY derslerinde sınıf seviyesini yakalamakta zorlanmakta, çoğu zaman yakalayamamakta ve böylece dersten soğumaktadırlar. Böyle kötü durumlarla karşılaşılmasını için, derslerin aksatılmadan ve programlı şekilde işlenmesi önerilmektedir.
2. Öğrenciler, girdikleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları' nda aldıkları MİOY derslerinde zorlandıklarını ve lisedeki MİOY derslerinin de Müzik Eğitimi Anabilim Dalları' nda işlenen MİOY dersleri gibi işlenmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Öğrencilerin fikirleri bu bağlamda çok önemli ve doğru gözükmektedir. GSSL' lerde işlenen MİOY derslerinde kaynak kitapların çoğaltılması, işlenen derslerin kalıcılığından emin olunması ve ders kalitesinin artırılması önerilmektedir. Öğrenciler, GSSL' lerden ne kadar donanımlı mezun olurlarsa, müzikal yaşamları da bir o kadar başarılı devam edecektir.
3. Öğrencilerden alınan yorumlarda, MİOY dersine uzman olmayan öğretmenlerin girmesinden memnun olmadıkları, dersten yeterli verimin alınamadığı ve MİOY derslerine kuramcı öğretmenlerin girmesini istedikleri tespit edilmiştir. MİOY derslerinin sağlıklı ve verimli işlenmesi açısından MİOY ve kuram alanında çalışmış ve tecrübe edinmiş öğretmenlerin bu dersi yürütmesi önerilmektedir. Bir eğitim standardı tutturmak açısından, Müziksel İşitme Okuma ve Kuram I-II (Ü.Özgür- S. Aydoğan) ve Müziksel Yazma Eğitimi ve Ezgi Bankası (Ü.

Özgür- S. Aydoğan) kaynaklarının çoğunlukla kullanılıyor olması sevindiricidir fakat diğer taraftan bu kaynakların ne derece irdelenerek ve derinlemesine okutulduğu büyük önem taşımaktadır. Bunun yanında diğer kaynaklardan da destek almak, örnekleri ve uygulamaları çeşitlendirmek, öğrencinin konuları anlaması ve yaşamına katması açısından önemli görülmektedir. Bu yüzden kullanılan kaynak kitapların yanında birkaç çeşit yan kaynak kitabın bulundurulması ve işlenen konunun bu yardımcı kitaplar aracılığıyla pekiştirilmesi, örnekleri çeşitlendirmek ve öğrencilerin ufuklarını açmak açısından önemli görülmektedir.

5.2.3. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Mezunu Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeylerine İlişkin Öneriler

1. M. Sun Solfej I ve A. Lavignac 1a Solfej kitaplarının çoğunlukla kullanılmış olması belli bir seviye tutturmak açısından önemli görülmektedir fakat bu kitapların seviyelerinin bir üst kurum için yeterliliği tartışma götürür vaziyettedir. A. Lavignac 2a kitabının kullanım düzeyi bazı okullarda başlangıç seviyesindedir. Diğer taraftan bazı okullarda bu kitapların tamamı işlenmiş, analizleri yapılmış ve başka kaynaklardan da faydalanılmış olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar okullar arasında müzikal okuma anlamında büyük farklılıklar olduğunu göstermektedir. Kaynak konusunda eksikliği olan MİÖY öğretmenlerinin bu eksiklikleri gidererek yeni ve çeşitli kaynaklar kullanması ve müzikal okuma konusuna daha titiz yaklaşımları tavsiye edilmektedir. İki sesli solfejlerden çok az faydalandığı görülmektedir. Öğrencilerin çok sesliliğe alışmaları açısından bu tip kaynaklardan faydalanılması ve bu çalışmalarla küçük dinletiler yapılması önerilmektedir.
2. Üç diyez, üç bemollü tonaliteler dahil olmak üzere çalışmalar yapılması öğrencilerin tonal anlamda zenginleştiğini göstermektedir. Bu anlamda yapılan solfejlerin sadece okunup geçilmemesi, bütün tonal kavramların oturtulması ve analizlerinin yapılması önerilmektedir.

3. Makamsal solfejlerin, kültürümüzden bir parça olarak görüldüğünde, öğrencilerin müzikal okuma yönlerini güçlendirici bir etkisi olduğu düşünülmektedir. Anadolu' nun her köşesinde olan GSSL' lere her yöreden öğrenci gelmekte ve bu okullarda yetişerek müzik öğretmeni olma yolunda ilerlemektedirler. Bu öğrencilerin birçoğu yöresel anlamda türküler vb. kültür öğeleriyle büyümektedirler. Makamsal solfejlerin, öğrencilere bir üst müzikal kimlik kazandırmada ve diğer çalışmaların önünü açma bağlamında önemli olduğu ve daha yoğun bir şekilde kullanılması gerektiği düşünülmektedir.
4. Tonal ve makamsal analiz müzikal okumada çok büyük önem taşımaktadır. Öğrenci ne okuduğunu hangi tonalitede ya da makamda olduğunu, hangi ayrılma ve modülasyonların yapıldığını, hangi çeşnilerin ve geçkilerin kullanıldığını bilerek okursa solfejler amacına tam olarak ulaşacaktır. Bu bağlamda MİOY öğretmenlerinin tonal ve makamsal analiz konusuna dikkat etmeleri, öğrencilerin daha bilgili ve kültürlü yetiştirilmesi açısından tavsiye edilmektedir.
5. GSSL' lerin her birinde Do majör, Sol majör, Fa majör ve ilgili tonalitelerinde dikte yazma çalışmaları yapılması ve pekiştirilerek kalıcılığı sağlanması önerilmektedir. Böylece Müzik Eğitimi Anabilim Dalları' nda karşılaşılan tek sesli tonal dikte yazma sorununun önüne geçileceği ve öğrencilerin belli bir standart yakalayacakları düşünülmektedir.
6. Çok sesli dikte yazma konusu, tek sesli dikte yazma konusuyla paralel olacak şekilde önemlidir ve dikte yazma konusunun bir üst boyutu olarak görülebilir. Birçok GSSL' de bu çalışmanın yapılmadığını bazılarında ise birkaç tonalitede yapıldığını görmekteyiz. Bu durum öğrenciler arasında büyük farklılıklar ortaya çıkarmaktadır. Bu dersi işleyen öğretmenlere, iki sesli dikte yazma çalışmasını göz ardı etmemeleri ve gereken önemi göstermeleri önerilmektedir.

7. Makamsal solfej okuma kısmında bahsedilen durumlar tek sesli makamsal dikte yazma çalışması için de geçerlidir ve bu anlamda yapılan çalışmaların arttırılması, öğrencilerin kültürel ve müzikal gelişimlerini olumlu yönde etkileyeceği için önerilmektedir.
8. Dört ses duyma, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları sınavlarında bir ön koşul olarak görülmekte ve önemsenmektedir. Bu çalışmanın yapılmaması demek öğrencilerin girecekleri yetenek sınavlarında zorluklarla karşılaşacakları anlamına gelmektedir. Bu çalışmanın her GSSL’ de yapılması ve buna bağlı olarak akor çevrimlerinin önemle çalıştırılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Albuz, A. (1996). *AGSL Müzik Bölümlerinde Uygulanan Müziksel İşitme-Okuma Dersinin Önemi, İçeriği ve Sorunları*. I. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumundan Bildiri. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Bursa.
- Artut, K. (2009). *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*. (6. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aydoğan, S. (1998). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Müziksel İşitme Okuma Enstitüsü, Öğretimi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. (2013). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. (18. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Erkuş, A. (2009). *Davranış Bilimleri İçin Bilimsel Araştırma Süreci*, (2. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Ertürk, S. (1994). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- <http://gef-guzelsanatlar-muzik.gazi.edu.tr/posts/view/title/ogretim-programi-12214>
- http://mevzuat.meb.gov.tr/html/27260_0.html
- http://ogm.meb.gov.tr/gos_yonetmelik.asp?alno=6
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5130b037c87ba3.34562627
- Karagözoğlu, G., Arıcı, H., Bülbül, S. ve Çoker, N. (1995). *Türkiye’de Öğretmen Eğitim Politikaları ve Modelleri*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi Yayınları.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (19. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği. (06 Mayıs 2010). *T.C. Resmi Gazete*. 27573.
- İlköğretim ve Eğitim Kanunu. (30 Mart 2012). *T.C. Resmi Gazete*, 6287.

- Özçelik, S., Kazkayası, M. ve Civitçi, D. (1998). Müzik Eğitiminin Müzikal İşitme ve Algılama Üzerine Etkisi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 1998-3, 67-76.
- Özçelik, S. (2010), *Müzikal Dikte ve Solfej*. (2. Baskı). İzmir, Lamineks Matbaacılık.
- Uçan, A. (1997), *Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*, Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005 a). *Müzik Eğitimi*. (3. Baskı). Ankara: Evrensel Müzik Evi.
- Uçan, A. (2005 b). *İnsan ve Müzik- İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Evrensel Müzik Evi.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. (3. Baskı). Ankara: Evrensel Müzik

EKLER

EK- 1 Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Programı

1. SINIF 1. YARIYIL						1. SINIF 2. YARIYIL					
	DERSİN ADI	T	U	K	AKTS/ECTS		DERSİN ADI	T	U	K	AKTS/ECTS
MZ101A	Müziksel İşitme Okuma Yazma	2	2	3	6	MZ102A	Müziksel İşitme Okuma Yazma- II	2	2	3	6
MZ103A	Piyano I	1	0	1	2	MZ104A	Piyano II	1	0	1	2
MZ105A	Bireysel Çalgı I	1	0	1	2	MZ106A	Bireysel Çalgı II	1	0	1	2
MZ107A	Bireysel Ses Eğitimi I	1	0	1	2	MZ108A	Bireysel Ses Eğitimi II	1	0	1	2
MZ109A	Okul Çalgıları –I*	0	2	1	2	MZ110A	Okul Çalgıları –II	0	2	1	3
MZ125A	Müzik Eğitiminde Bilgisayar Uygulamaları I	0	2	1	2	MZ112A	Koro –I	0	2	1	3
MZ111MB	Eğitim Bilime Giriş	3	0	3	3	MZ122A	Müzik Eğitiminde Bilgisayar Uygulamaları II (İlgili ders 5.döneme taşındı)	0	2	1	2
MZ113GK	Müzik Kültürü	2	0	2	2	MZ116GK	Türkçe -II Sözlü Anlatım	2	0	2	2
MZ121GK	Seçmeli-I (Felsefeye Giriş)	2	0	2	2	MZ118GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi –II	2	0	2	2
MZ123GK	Seçmeli-I (Folklor, Müzik ve Kültür Felsefesi)	2	0	2	2	MZ120MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3	3
MZ117GK	Türkçe -I Yazılı Anlatım	2	0	2	2	İNG102GK	Yabancı Dil-II (İngilizce)	3	0	3	3
MZ119GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi-I	2	0	2	2	ALM102GK	Yabancı Dil-II (Almanca)	3	0	3	3
İNG101GK	Yabancı Dil-I (İngilizce)	3	0	3	3	FRA102GK	Yabancı Dil-II (Fransızca)	3	0	3	3
ALM101GK	Yabancı Dil-I (Almanca)	3	0	3	3						
FRA101GK	Yabancı Dil-I (Fransızca)	3	0	3	3						

2. SINIF 3. YARIYIL						2. SINIF 4. YARIYIL					
	DERSİN ADI	T	U	K	AKTS/ECTS		DERSİN ADI	T	U	K	AKTS/ECTS
MZ201A	Müziksel İşitme Okuma Yazma-III	2	2	3	5	MZ202A	Müziksel İşitme Okuma Yazma-IV	2	2	3	5
MZ203A	Piyano -III	1	0	1	2	MZ204A	Piyano –IV	1	0	1	2
MZ205A	Bireysel Çalgı -III	1	0	1	2	MZ206A	Bireysel Çalgı- IV	1	0	1	2
MZ207A	Bireysel Ses Eğitimi -III	1	0	1	2	MZ208A	Bireysel Ses Eğitimi –IV	1	0	1	2
MZ209A	Koro -II	2	2	3	2	MZ210A	Koro- III	2	2	3	3
MZ211A	Armoni Kontrpuan Eşlik-I	2	0	2	3	MZ212A	Arm.-Kontrpuan-Eşlik-II	2	0	2	3
MZ213A	Geleneksel Türk Halk Müziği	2	0	2	3	MZ214A	Geleneksel Türk Halk Müziği Uygulaması	0	2	1	2
MZ215A	Okul Çalgıları -III	0	2	1	2	MZ218MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3	3
MZ217MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri (İlgili ders 6. Döneme taşındı)	3	0	3	3	MZ220GK	Bilgisayar- II	2	2	3	3
MZ221GK	Bilgisayar-I	2	2	3	3	MZ224A	Seçmeli-I (Elektronik Org Eğitimi)	0	2	1	1
İNG201GK	Yabancı Dil-III (İngilizce)	3	0	3	3	MZ226A	Seçmeli-I (Okul Müzik Eğitiminde Bağlama)	0	2	1	1
ALM201GK	Yabancı Dil-III (Almanca)	3	0	3	3	MZ228A	Seçmeli-I (Okul Müzik Eğitiminde Gitar)	0	2	1	1
FRA201GK	Yabancı Dil-III (Fransızca)	3	0	3	3	MZ230GK	Seçmeli-II (Türk Eğitim Tarihi)	2	0	2	1
						MZ232GK	Seçmeli-II (Türk Halk Edebiyatı)	2	0	2	1
						İNG202GK	Yabancı Dil-IV (İngilizce)	3	0	3	3
						ALM202GK	Yabancı Dil-IV (Almanca)	3	0	3	3
						FRA202GK	Yabancı Dil-IV (Fransızca)	3	0	3	3

Ek- 1 Devamı

3. SINIF 5. YARIYIL					3. SINIF 6. YARIYIL						
	DERSİN ADI	U	K	AKTS/ ECTS		DERSİN ADI	T	U	K	AKTS/ ECTS	
MZ301A	Müziksel İşitme Okuma Yazma -V	2	2	2	4	MZ302A	Müziksel İşitme Okuma Yazma –VI	2	2	2	4
MZ303A	Piyano V	1	0	1	2	MZ304A	Piyano –VI	1	0	1	2
MZ305A	Bireysel Çalgı V	1	0	1	2	MZ306A	Bireysel Çalgı- VI	1	0	1	2
MZ307A	Arm.-Kontrpuan-Eşlik-III	2	0	2	2	MZ308A	Arm.-Kontrpuan-Eşlik-IV	2	0	2	3
MZ309A	Koro IV	1	2	2	3	MZ310A	Koro –V	1	2	2	2
MZ311A	Orkestra Oda Müziği -I	1	2	2	3	MZ312A	Orkestra/ Oda Müziği –II	1	2	2	2
MZ313A	Geleneksel Türk Sanat Müziği	2	0	2	3	MZ314A	Geleneksel Türk Sanat Müziği Uygulaması	2	0	2	3
MZ315A	Piyano İle Eşlik Çalma	0	2	1	1	MZ316A	Türk Müzik Tarihi	2	0	2	3
MZ317A	Eğitim Müziği Dağarı	2	0	2	2	MZ318A	Müzik Biçimleri	2	0	2	2
MZ319MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3	3	MZ320MB	Özel Öğretim Yöntemleri –I	2	2	3	3
MZ321A	Genel Müzik Tarihi	2	0	2	3	MZ322MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2	3
MZ323A	Seçmeli-II (Okul Müzik Eğitiminde Bağlama)	1	2	2	1	MZ326A	Seçmeli-III (Çalgı Bakım Onarım Bilgisi)	0	2	1	1
MZ325A	Seçmeli-II (Okul Müzik Eğitiminde Gitar)	1	2	2	1	MZ328A	Seçmeli-III (Piyano Bakım Onarım Bilgisi)	0	2	1	1
MZ327GK	Seçmeli-III (Güncel ve Popüler Müzikler)	2	0	2	1						
MZ329GK	Seçmeli-III (Türk Dünyasında Müzik)	2	0	2	1						
MZ331GK	Seçmeli-III (Sanat Tarihi)	2	0	2	1						

4. SINIF 7. YARIYIL						4. SINIF 8. YARIYIL					
	DERSİN ADI	T	U	K	AKTS/ECTS		DERSİN ADI	T	U	K	AKTS/ECTS
MZ405A	Koro -VI	2	2	3	4	MZ402A	Koro ve Yönetimi	0	2	1	3
MZ407A	Orkestra/ Oda Müziği -III	1	2	2	3	MZ404A	Orkestra /Oda Müziği ve Yönetimi	1	2	2	3
MZ409A	Türk Müziği Çok Seslendirme	0	2	1	2	MZ410A	Eğitim Müziği Besteleme	2	2	3	3
MZ411A	Özel Öğretim Yöntemleri - II	2	2	3	4	MZ406A	Eğitim Müziğinde Gitar Uygulamaları	0	2	1	2
MZ423A	Eğitim Müziğinde Bağlama Uygulamaları	0	2	1	2	MZ414MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5	7
MZ413MB	Okul Deneyimi	1	4	3	4	MZ416MB	Türk Eğitim Sistemi Ve Okul Yönetimi	2	0	2	3
MZ415MB	Rehberlik	3	0	3	3	MZ418MB	Özel Eğitim	2	0	2	3
MZ417GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2	2	MZ420A	Türk Halk Oyunları ve Dansları	0	2	1	2
MZ419GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2	2	MZ420A	Seçmeli-V (Bireysel Çalgı ve Öğretimi)	1	0	1	2
MZ421GK	Oyun, Dans ve Müzik	0	2	1	2	MZ422A	Seçmeli-V (Piyano ve Öğretimi)	1	0	1	2
MZ423A	Seçmeli-IV (Piyano -VII)	1	0	1	2	MZ424A	Seçmeli-VI (Okulöncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar)	0	2	1	2
MZ425A	Seçmeli-IV (Bireysel Çalgı -VII)	1	0	1	2	MZ426A	Seçmeli-VI (Müzik Eğitiminde Drama Tekniği)	0	2	1	2
						MZ428A	Seçmeli-VI (Piyano Akordu)	0	2	1	2

EK- 2 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Müzik Bölümü Haftalık Ders Çizelgesi

GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSESİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ (MÜZİK)					
DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	2	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR	1	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA	2	4	4	4
	PİYANO	1	2	2	2
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI	1	2	2	2
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	-	2	2	2
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	-	2	2	2
	Drama	-	1	-	-
	Müziğe giriş	1	-	-	-
	MÜZİK BİÇİMLERİ	-	-	-	1
	TÜRK MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2
	BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	1	-
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	1
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK	-	-	1	-
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	-	-	1
	ÇALGI BAKIMI VE ONARIMI	-	-	-	1
	SEÇMELİ DERSLER	-	3	1	2
TOPLAM		34	34	34	34
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

Ek- 3 Veri Toplama İçin Oluşturulan Anket

AÇIKLAMA

Bu anket, “**Farklı Güzel Sanatlar Ve Spor Lisesi Mezunu Öğrencilerin Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Okutulmakta Olan Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersinin Başlangıç Düzeyini Belirlemedeki Etkileri**” konulu araştırma için gerekli bilgilerin edinilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Anket, Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında okumakta olan GSSL mezunu Lisans 1. sınıf öğrencilerine uygulanacaktır. Bu araştırma ile, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında okutulmakta olan Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersinin başlangıç aşamasında karşılaşılan sorunlar tespit edilip çözüm önerileri geliştirilerek daha etkin bir öğretimin sağlanması hedeflenmektedir.

Bu ankette elde edilecek bilgiler yalnız bu araştırma için kullanılacaktır. Anketi cevaplandıran kişilere ilişkin her türlü bilgi gizli tutulacaktır.

Anketteki soruları cevaplarken hiçbirini yanıtsız bırakmamanız ve içtenlikle cevap vermeniz, araştırmada güvenilir sonuçlara ulaşmamıza büyük katkı sağlayacaktır.

Zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederim.

Ali BİLİCİ
Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi
Bölümü
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Yaşınızı belirtiniz.
2. Cinsiyetinizi belirtiniz.
 - a) Erkek b) Kadın
3. Şu an okumakta olduğunuz Yüksek Öğretim Kurumu’nu belirtiniz.

.....
4. Mezun olduğunuz Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi’ni belirtiniz.

.....

Mezun olduğunuz GSSL’ de gördüğünüz MİOY dersinde:
5. “Müzik Teorisi” kapsamında yararlandığınız kaynakları işaretleyiniz.
 - a) Müziksel İşitme Okuma ve Kuram I- II (Ülkü ÖZGÜR- Salih AYDOĞAN)
 - b) Müziksel Yazma Eğitimi ve Ezgi Bankası IV (Ülkü ÖZGÜR- Salih AYDOĞAN)
 - c) Müzikal Dikte ve Solfej (Sadık ÖZÇELİK)
 - d) Müziğe Giriş (Otto KAROLYİ)
 - e) 500 Dictées Graduees (L.GRANDJANY)
 - f) Cent Dictées Musicales (G.DANDELOT)
 - g) 250 Dictées Musicales (Jeanine RUEFF)
 - h) Armoni- (N.CANGAL)
 - ı) Müzik Formları- (N.CANGAL)
 - i) Harmony (Walter PİSTON)
 - j)Diğer:.....

.....
6. “Müzikal Okuma” (Türk ve Batı Müziği Solfej) kapsamında yararlandığınız kaynakları işaretleyiniz.
 - a) M. SUN- Solfej I- II
 - b) A. LAVİGNAC- 1-a/ 1-b/ 1-c/ 2-a/ 2-b/ 2-c/ 3-a/ 6-a/ 6-b/ 7-a
 - c) S. ÖZÇELİK- Müzikal Dikte ve Solfej
 - d) A.SEVGİ- E. TUĞCULAR- Halk Ezgileriyle Solfej
 - e) LAZZARİ- Solfeggi Cantati
 - f) POZZOLİ- Solfeggi Cantati a 2 Voci
 - g) S. PETİT- Solfege
 - h) N.GALLON- Solfege-Solfege a 2 Voix
 - ı)Diğer:.....

.....

7. “Müzikal Okuma” (Türk ve Batı Müziği Solfej) kapsamında 3. soruda yararlandığınızı belirttiğiniz kaynakları nereye kadar işlediğinizi belirtiniz. (Lavignac 2-a’dan 36’ya kadar, vb.)

.....

8. “Müzikal Okuma” (Türk ve Batı Müziği Solfej) kapsamında hangi tonalitelerde çalışma yaptınız?

a) Bir Diyez b) Bir Bemol c) İki Diyez d) İki Bemol e) Üç Diyez f) Üç Bemol
 g) Hepsi h) Diğer:

9. “Müzikal Okuma” (Türk ve Batı Müziği Solfej) kapsamında hangi makamlara kadar çalışma yaptınız?

a) Hüseyni b) Uşşak c) Rast d) Hicaz e) Hepsi
 f) Diğer:.....

10. “Müzikal Okuma” (Türk ve Batı Müziği Solfej) kapsamında okuduğunuz solfejleri tonal açıdan analiz ettiniz mi?

a) Evet b) Kısmen (Orta düzeyde) c) Hayır

11. “Müzikal Okuma” (Türk ve Batı Müziği Solfej) kapsamında okuduğunuz solfejleri makamsal açıdan analiz ettiniz mi?

a) Evet b) Kısmen (Orta düzeyde) c) Hayır

12. “Tek Sesli Dikte Yazma” çalışması yaptınız mı?

a) Evet b) Kısmen (Orta düzeyde) c) Hayır

13. “Tek Sesli Dikte Yazma” çalışması yaptı iseniz hangi tonalitelerde çalışma yaptınız?

a) Do Majör b) La Minör c) Sol Majör d) Mi Minör f) Fa Majör g) Re Minör
 h) Hepsi ı) Diğer:

14. “Çok Sesli Dikte Yazma” çalışması yaptınız mı?

a) Evet b) Kısmen (Orta düzeyde) c) Hayır

15. “Çok Sesli Dikte Yazma” çalışması yaptı iseniz hangi tonalitelerde çalışma yaptınız?
 a) Do Majör b) La Minör c) Sol Majör d) Mi Minör f) Fa Majör g) Re Minör
 h) Hepsi i) Diğer:
16. “Tek Sesli Makamsal Dikte Yazma” çalışması yaptınız mı?
 a) Evet b) Kısmen (Orta düzeyde) c) Hayır
17. “Tek Sesli Makamsal Dikte Yazma” çalışması yaptı iseniz hangi makamlarda çalışma yaptınız?
 a) Hüseyini b) Uşşak c) Rast d) Hicaz e) Hepsi
 f)Diğer:.....
18. “Dikey İşitme” (2, 3, 4 ses duyma) kapsamında yaptığınız çalışmaları işaretleyiniz.
 a) İki Ses İşitme (aralık) b) Üç Ses İşitme (akor)
 c) Dört Ses İşitme (dört sesli akor) d) Diğer:.....
19. Mezun olduğunuz GSSL’ de MİÖY dersleri düzenli bir biçimde işlendi mi?
 a) Evet b) Kısmen (Orta düzeyde) c) Hayır
20. Mezun olduğunuz GSSL’ deki MİÖY dersinde edindiğiniz bilgiler sizce yeterli midir?
 a) Evet b) Kısmen (Orta düzeyde) c) Hayır
21. Mezun olduğunuz GSSL’ deki MİÖY derslerini işleyen öğretmenin uzmanlık alanı nedir?
 a) Çalgı (keman, piyano, gitar, vb.) b) Teori (kuram)
22. MİÖY dersi ile ilgili başka iletmek istediğiniz bir şey varsa belirtiniz. (Bırakılan boşluk yeterli olmazsa sayfanın arkasını kullanabilirsiniz.)

.....

.....

.....

.....

.....